genç BİRİKİM 25 yıl

Değerli Okurlarımız,

Yaratıcımız ve sahibimiz yüce Allah'a hamd, peygamberimiz Muhammed Mustafa'ya salât ve selam olsun. Yeryüzünde bulunma amacı, sadece yüce Allah'a kulluk etmek, onun rızasını gözetmek, yine onun dini, rızası ve davası için çalışmak, yaşamak ve mücadele etmek olan müminlere selam olsun.

***

Mazlumun dini, dili, rengi, ırkı, mezhebi, meşrebi sorulmaz. Bir yerde zulüm varsa müminler olarak ona nefretle karşı dururuz. Bir yerde mazlum varsa onu korumaya çalışır, yanında olmaya, yaralarını sarmaya koyuluruz. Halkı Müslüman olan bölge ve beldelerin zalimlerden çektiğini bir kendileri bilir. (Pek tabi bir de her şeyin bilgisi her şeyiyle ve her şekliyle kendisinde bulunan yüce Allah bilir.) ABD-İsrail terör, işgal, insansızlık, insafsızlık, vicdansızlık şebekesi; yine ümmetin bir ve beraber olmamasından aldığı güç ve sefihliğe dayanarak bu defa rotasını İran'a çevirdi. Yüz yetmişe yakın sayıda sabi kız evladını, okullarındayken şiddetli bir patlamayla katletti. Onca masum canın kanı içildi. O kanlarda boğulmalarını diliyoruz. (İran yönetiminin mezhebi ve menfai tutumları yüzünden Suriye imtihanını çok ciddi bir şekilde kaybettikleri ve yanlışlarının kabul edilir hiçbir tarafının olmadığı da izahtan varestedir.)

Gazze'deki mezalim tüm şiddetiyle devam ediyor, her ne kadar ateşkes uydurmacası ve aldatmacası yapılmış olsa da! Abluka kırılmış değil ve insani ihtiyaçlar hala rahat bir şekilde mazlum kardeşlerimize ulaştırılamıyor. Açlık, susuzluk, barınaksızlık ciddiyetini ve gündemdeki yerini koruyor maalesef. Enkaz yığınları altında ve etrafında mübarek Ramazanı idrak etmeye çalışıyor kardeşlerimiz. *Enkaz altında kalmayan ve asla kalmayacak olan iman ve sabırlarıyla düşman çatlatmaya devam ediyorlar elhamdulillah.*

Yüzümüzü nereye dönsek karşılaştığımız mazlum ah ve kanları, halkı Müslüman olan ülke yönetimlerini ne zaman uyandırıp harekete geçirecek bilmiyoruz. Susup pustukları sürece sıranın kendilerine geleceğinin farkına ne zaman varacaklar bilinmez. Ama bildiğimiz hakikat şudur ki mazlumların ahları zalimleri er geç bir gün boğacak ve direnen, cehdeden Muhammed (sas) ümmetinin evlatları galip gelip muzaffer olacak. Sevinmek, o gün, haklı ve hakkın yanında olanların hakkı olacaktır. Yüce Rabbimiz, er vakitte o güne; mazlumları ve mazlumların yanında olanları şahit kılsın. Bu duygu, niyaz, umut ve düşüncelerle Ramazan bayramımızın mübarek olmasını diliyoruz.

***

Bu sayımızda; yazarımız Ali Kaçar, **ABD Terörü Bütün İnsanlığı Tehdit Etmektedir** başlıklı makalesinde; ABD, bu topraklarda askeri ve istihbari üsleriyle var olduğu müddetçe darbelerin, iç karışıklıkların ve çatışmaların asla bitmeyeceğini gündeme getiriyor.

Sayımızın dosya konularını, **Hilafet: Ümmete Önderlik-Ümmetin Örnekliği & Ramazan ve Ümmetin Bayramı** olarak belirledik. Dosya konusu çerçevesinde yazarlarımız; Emrah Doğru, Erdal Tuğrul, Fatih Pala, Kanarya Banu Dağ, Kemal Ünlütaş, Rüfeyde Durmaz, Rüveyde Bera Pala ve Taşkın Önel dosyamıza değerli katkılarını esirgemediler.

Ayrıca Ahmet Zeki İzgöer'in **Çanakkale Savaşlarında Siyon Katır Birliği** başlıklı makalesini; Cefai Demirel'in **El-Hayy**, Psk. İmren Şahin Büyüköz'ün **Görülmeyen Duyguların Sessiz Çığlığı: Yalıtılmışlık** ve Sercan Akbayrak'ın **Namaza İman Gerektir** başlıklı yazılarını; Taşkın Önel'in **Hakikat** isimli şiirini ve Dr. İsmail Ceylan'ın **Seyf el-İslam Kaddafi Neden Ölmek Zorundaydı** başlığını taşıyan değerli çeviri çalışmasını istifadenize sunduk.

Günlük Hayatı İşgal Eden Düşman: Malayani/Boş İşler dosya konulu Nisan 2026 (286.) sayımızda buluşmak üzere yüce Allah'a emanet olun.

Bu sayımızda...

3 **ABD Terörü Bütün İnsanlığı Tehdit Etmektedir**
Ali KAÇAR

11 **Ramazanda Laiklik Üzerine**
Taşkın ÖNEL

13 **Ümmet Nasıl Olunur?**
Emrah DOĞRU

15 **Müşterekte Birleşmek**
Erdal TUĞRUL

18 **Vedadan Vefaya Ramazan ve Ümmetliğimiz**
Fatih PALA

20 **Ümmet: Dine Has Bir Kıymet**
Rüveyde Bera PALA

22 **Ümmet Bilincinin İnşası ve Günümüz Gerçeği**
Kemal ÜNLÜTAŞ

24 **Hilalden Bayrama Ümmet Şuurunun İnşâsı**
Kanarya Banu DAĞ

26 **Mü'mince Tavır**
Rüfeyde DURMAZ

28 **Ramazanı Öykülerle Yaşamaya Ne Dersiniz?**
Fatih PALA

30 **Seyf el-İslam Kaddafi, Neden Ölmek Zorundaydı?**
Anas el-GOMATI

32 **Çanakkale Savaşlarında Siyon Katır Birliği**
Ahmet Zeki İZGÖER

37 **El Hayy (Daima Diri)**
Cefai DEMİREL

40 **Namaza İman Gerektir!**
Sercan AKBAYRAK

43 **Görülmeyen Duyguların Sessiz Çığlığı: Yalıtılmışlık**
Psk. İmren Şahin BÜYÜKÖZ

48 **Hakikat**
Taşkın ÖNEL

genç BİRİKİM

Yıl: 25 **Sayı:** 285

Sahibi ve Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü
Ali KAÇAR

Genel Yayın Yönetmeni
Fatih PALA

Yazışma Adresi
Korkutreis Mah. Yeşilirmak Cad. No:9/1
Çankaya - ANKARA

Yayın Türü
Yerel, Süreli

ISSN: 3062-0252

Yönetim Yeri
Korkutreis Mah.
Yeşilirmak Cad. No:9/1 Çankaya - ANKARA

Dizgi & Tasarım
Genç Birikim

Baskı
Strazburg Caddesi No : 31/17 Sıhhiye - ANKARA
Telefon: 0 312 229 1881

Baskı Tarihi
10.03.2026

Abonelik Şartları: Yurtiçi abonelik için 1 yıllık abonelik ücreti olan 1100 (binyüz) Türk Lirası'nı (Elden teslim fiyatıdır. Kargo ile teslim alacak abonelerimiz için kargo ücreti abonelere aittir.) "Mustafa SARICA Kuveyt Türk Katılım Bankası TR920020500009457261200001 IBAN No'lu" hesaba yatırmanız yeterlidir. Dijital dergi aboneliği için yine aynı hesaba 1 yıllık abonelik ücreti olan 800 (sekizyüz) Türk Lirası'nın yatırılması yeterlidir.

Temsilcilikler:
Ankara : Satılmış Ediz, 0534 259 06 03
Bolu : Remzi Korkmaz, 0505 773 07 01
Erzurum: Kenan Akçil, 0535 038 25 25
Gümüşhane : Furkan Pala, 0535 883 50 59
İstanbul: Nizamet Karakuşoğlu, 0552 239 60 67
Kayseri : Fatih Pala, 0535 245 31 93

web : http://www.gencbirikim.net
e-mail : gencbirikimdergisi@gmail.com

ABD Terörü Bütün İnsanlığı Tehdit Etmektedir

Ali KAÇAR
kacarali@hotmail.com

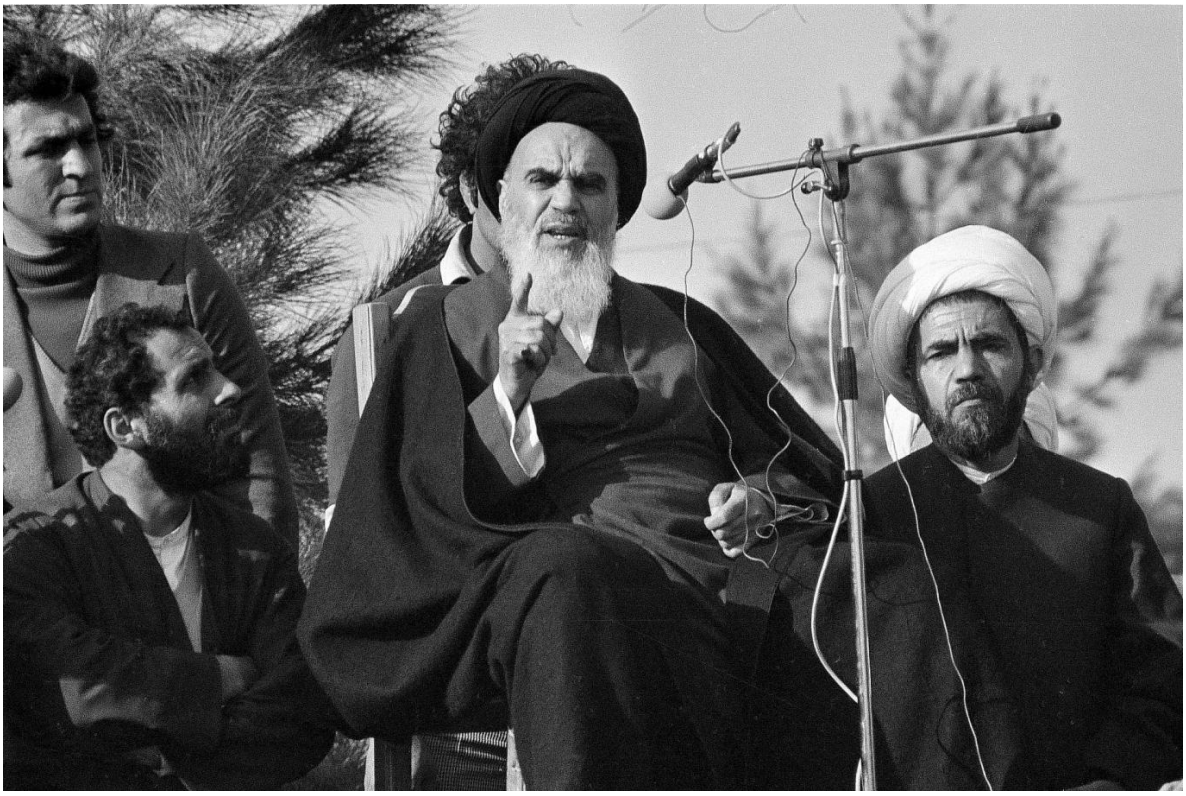
Şia, Ehl-i sünnet grubunun dışında yer alan, günümüze kadar varlığını koruyan ve İslam dünyasında da önemli sayıda taraftarı bulunan önemli itikadi, fıkhi ve siyasi bir mezheptir. Hz. Peygamber'in vefatından sonra Hz. Ali'yi halifeliğe (imamete) en layık kişi olarak gören ve onu ilk meşru halife kabul eden, vefatından sonra da hilafete Ali evladının getirilmesi gerektiğine inanan toplulukların ortak adı olmuştur. Şia, günümüze ulaşan *İmamiye (İsnaaşeriye)*, *İsmailliye* ve *Zeydiye* olmak üzere üç mezhebe ayrılmıştır. Bu mezhepler arasında en yaygını ise İmamiye (İsnaaşeriye, On İki İmam Şia'sı) adı verilen İmam Muhammed Bakır'ın oğlu Cafer-i Sadık'ın takipçilerinin başını çektiği koldur. Diğeri ise Cafer-i Sadık'ın oğlu İsmail'i imam kabul eden ve yedi imam Şia'sı olarak da bilinen İsmailliyedir. Üçüncü mezhep ise İmam Zeyd'i beşinci imam olarak kabul eden ve beş imam Şia'sı ismindeki Zeydiye mezhebidir.[1]

> ***ABD sadece Türkiye'nin de içinde bulunduğu bölgede değil, dünyanın birçok bölgesinde iç karışıklık çıkarmıştır. Laos'tan, Kamboçya'ya, Vietnam'a oradan Nikaragua'ya, Şili'ye kadar birçok ülkede ahlaksızca ve hiçbir kural tanımadan işgal ve saldırılarda bulunmuştur. Kısacası Güney Asya ülkelerinden, Güney ve Orta Amerika ülkelerine kadar terörize etmediği hiçbir ülke kalmamıştır.***

Ayetullah Humeyni'ye kadar Şia[2] geleneğinde devlet kurmak, yönetimi ele geçirmek için devrim gerçekleştirmek, kaybolan imam gelinceye kadar söz konusu değildi. Yukarıda da belirtildiği gibi Şia geleneğinde ilk imam olarak Hz. Ali (ra) kabul edilmektedir. İran dâhil birçok ülkede bulunan Şiilerin çoğunluğu *On İki İmam*

1 Bu mezhepler arasındaki farklar için bk. Ali Kaçar, Zeydilikten Husiliğe Yemen, Genç Birikim Yay., 1. bsk. Eylül 2024 Ankara, s. 43 vd.

2 Şia kelimesi Arapçada misafir uğurlamak, peşinden gitmek, teşyi etmek, taraftar olmak anlamına gelmektedir. Kur'an-ı Kerim'de ise fırka, taraftar, parti anlamında kullanılmış. Daha geniş bilgi için bk. Prof. Dr. Hüseyin Atay, Ehl-i Sünnet ve Şia, Ank. Ün. İlahiyat Fak. Yayınları, 1983, Ankara, s. 17; Terim olarak Resul-i Ekrem'in vefatının ardından devlet başkanlığının Hz. Ali'ye ve onun evladından belli kimselere intikal etmesi gerektiğini savunan grupları ifade eder. Bk. https://islamansiklopedisi.org.tr/sia#1

anlayışını kabul ettiklerinden dolayı *"İsnaaşeriyye (on ikiciler)"*, imamlara inanmayı imanın şartlarından birisi olarak kabul ettiklerinden dolayı da *"İmamiye"* olarak adlandırılmışlardır. Hem itikat hem de ibadet ve muamelatta İmam Cafer-i Sadık'ın görüşlerine dayandıkları için de bu mezhebe *"Caferiyye"* adı verilmiştir. Bu inanca göre; imamlar, peygamberler gibi masumdurlar ne küçük ne büyük günah işlerler, zulmetmezler; onları tanımayan kimse küfre girer. Hatta "Onların emirleri Allah'ın emirleridir; nehiyleri de onun nehyidir. Onlara itaat, Allah'a itaattir, onlara isyan Allah'a isyandır."[3]

Son imam yani *"mehdi-yi muntazır (beklenen mehdinin)* gizlenmesinden sonra, o tekrar dönünceye kadar onun vazifesini görecek *"müçtehitler"* de aynı şekilde imamın bütün salahiyetlerine sahip birer vekil hükmündedir. Yani on ikinci imam Muhammed Mehdi'nin[4] gaybet döneminden sonra, Şiilere öncülük etme sırası, dinî *â*limlere (müçtehitlere) geçmiştir. Bunların öncülüğünü kabul etmelerinin nedeni, onların kayıp imamın naibi olmalarıdır.

Bu döneme kadar, yani bin yıldan bu tarafa Şiiler, imamın naibi olarak "mercilere-müçtehitlere" inanırlar. Fakat siyasete müdahil olmazlar. *Şiiler, imam Mehdi›nin zuhurunu bekler. O zuhur ettiğinde zulüm ile dolan* yeryüzünü, onun adalet ile dolduracağına inan*ırla*r.

Ayetullah Humeyni, İslam dünyasında, özellikle Şiilerde, gayr-i İslami anlayışların geliştiğini, laiklik ve sosyalizmin kabul görmeye başladığını görünce *"Artık Mehdi'nin zuhurunu bekleyecek mecalimiz kalmadı. Mehdi, bin yıl sonra da zuhur etmeyebilir. Bu anda bize ge-*

3 https://sorularlaislamiyet.com/ehl-i-sunnete-ve-siilere-gore-iki-imam-meselesinin-asli-nedir; ayrıca bk. Atay, age. "İmamlar Hakkında İnancımız" bölümü, s. 108-109; Ahmed el-Katib, Şia'da Siyasal Düşüncenin Gelişimi (Mehdi Nazariyesi Nasıl Doğdu), Kitabiyat Yay., 1. bsk. Mart 2005, Ankara, s. 272 vd.; Doç. Dr. Selim Özarslan'ın, "Şia'nın Dinî Otorite Anlayışı ve Günümüze Yansımaları" başlıklı makalesi için bk. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/179693, s. 46

4 Şia'ya göre, on ikinci imam, hicri 255'te dünyaya gelen, çocukken kaybolan, İmam Hasan el-Askerî'nin oğlu Muhammed Mehdi›dir. Ahir zamanda İmam Mehdi-yi Muntazar olarak gelecektir. İmam Muhammed Mehdi; ümmetin bozulduğu, fesadın kol gezdiği ahir zamanda yeniden gelip zulümle dolan dünyayı kılıcıyla düzeltecek, hak ve adaletle dolduracaktır.

rekli olan şey, İslam devletini kurmaktır." düşüncesini benimsemiştir. Zaten İran şahı da asimile olmuş ve Amerika'nın güdümüne girmişti.[5]

Ayetullah Humeyni ve Velayet-i Fakih

Velayet-i fakih kavramı, Ayetullah Humeyni tarafından geliştirilmiştir. "Temel dayanağını *İsn*aaşeriyye Şiiliğinin teşkil ettiği ve kelime anlamı açısından 'fakihin tasarruf yetkisi' yahut 'fakihin velayeti' anlamına gelen velayet-i fakih kavramı; Ayetullah Humeyni tarafından, Peygamber soyundan gelen masum on ikinci imamın gaybet-i kübra (b*üyük* gaybet) adı verilen vakıadan sonra yokluğunda, adil bir fakihin vekaleten vazifeyi üstlenmesi gerekliliği olarak tanımlanmıştır." Ayetullah Humeyni ise geliştirdiği velayet-i fakih sisteminin gerekliliğine ilişkin görüşünü "Gaybet döneminde de İslam'ın mali, siyasi, hukuki, cezai ve iktisadi sistemle ilgili tüm disiplin kurallarının devam etmesi, ümmeti şer'i hükümlerle yönetmeyi ve yönlendirmeyi gerekli kılmaktadır. Ümmetin çıkarlarını ve adaletin idaresini garanti altına alma sorumluluğuna layık olan kişi belirlenmelidir." *şeklinde* ifade etmektedir. Bu paradigmaya göre "en bilgili, ruhani", yeryüzünde ilahi adaletin tesis edilmesiyle nihai bir dönüş yapacağına inanılan on ikinci imamın temsilcisi olarak kabul edilmiştir.[6]

> ***Ayetullah Humeyni, İslam dünyasında, özellikle Şiilerde, gayr-i İslami anlayışların geliştiğini, laiklik ve sosyalizmin kabul görmeye başladığını görünce "Artık Mehdi'nin zuhurunu bekleyecek mecalimiz kalmadı. Mehdi, bin yıl sonra da zuhur etmeyebilir. Bu anda bize gerekli olan şey, İslam devletini kurmaktır." düşüncesini benimsemiştir. Zaten İran şahı da asimile olmuş ve Amerika'nın güdümüne girmişti***

Sürgün olarak bulunduğu Necef'te Ayetullah Humeyni taraf*ından öne sürülen vel*ayet-i fakih teorisi 1979'da İran'da meydana gelen devrimin ardından İran *İslam* Cumhuriyeti'nin temel ilkelerinden biri olmuş ve Şii *İsn*aaşeriye siyaset anlayışında önemli bir dönüş*ümü başlatmıştır. Vel*ayet-i fakih terkibi, esasen fakihin tasarruf yetkisi anlamına gelse de siyasi bağlamda fakihin yönetim yetkisini ifade etmektedir.

1969-1970 yıllarında Necef'te talebelerine verdiği dersleri *Hükûmet*-i *İslamî* adıyla neşreden Humeyni, on ikinci imamın gaybeti *döneminde* adil bir fakihin devleti yönetmesi gerektiği tezini ortaya atmıştır. Humeyni'ye göre "veliyyü'l-emr" olan masum imamlar, Hz. Peygamber'den devraldıkları velayetle dinî ve dünyevi tam bir yönetim yetkisine sahiptir. Gaybet döneminde ise velayet, adil fakihe intikal etmiştir. Ona göre gaybet dönemine kadar yönetimin kimin elinde bulunması gerektiğine dair *Şia'nın görüşü açıktır; vel*ayet yetkisine Resulullah ve imamlar sahiptir, gaybetten sonra ise velayet yetkisi fukahaya aittir. Ancak fukahanın velayeti Resul-i Ekrem'in ve imamların makamı ile aynı değildir.

Devrimin akabinde İran'da anayasa tartışmalarının cereyan ettiği sıralarda Ayetullah *Şerîatmed*arî ve Ayetullah Seyyid Mahmud Talekani, ümmetin meselelerinin tek bir fakihin değil, *müştereken bütün fakihlerin sorumluluğunda bulunduğunu ileri sürmüştür. İran İslam* Cumhuriyeti anayasasına göre rehber fakih, ehl-i hibre[7] tarafından göreve getirilmekte ve

5 https://www.indyturk.com/node/757209/t%C3%BCrki%CC%87yeden-sesler/%C5%9Fiada-velayet-i-fakih-konusu-nedir

6 Fatih Yoncalık, "İnançtan İktidara: İran'da Şii Kimliği" yazısı için bk.
https://www.turkiyearastirmalari.org/2025/07/09/yayinlar/analiz/inanctan-iktidara-iranda-sii-kimligi/

7 Bilgi, tecrübe ve uzmanlık gerektiren konularda yetkin kişiler. İran'da ise veli-yi fakihi seçmek ve denetlemekle mesul, ulemadan müteşekkil, 86 üyeli "ehl-i hibre" kurumudur.

gerektiğinde azledilmektedir. Velayet-i fakih teorisinin merci-i taklit *müessesesiyle çatıştığı en temel hususlardan biri budur. Çünkü fakihlerin*, imamlardan devraldığı sorumluluğu, merci-i taklit kurumu, müştereken yerine getirmekte, velayet-i fakih teorisi ise bu sorumluluğu tek bir fakihin üstlenmesini ve diğer fakihlerin ona tabi olmasını öngörmektedir. Tek başına bu konu bile Şii *dünyasında büyük tartışmalara yol açmıştır.*[8]

1979 Devrimi ve Batı

*İran'da 1979 yılında devrimin gerçekleşme*si; ABD, dolayısıyla Batı için büyük bir kayıp olmuştur. *Çünkü Şah döneminin İran'ı, genelde Batı*'nın, özelde ise ABD'nin menfaatlerini koruyan, *bölgesel bir aktördü. Sovyet Sosyalist Cumhuriyet Birliği*'nin (SSCB) *sıcak denizlere inmesinin önünde* de en önemli barikatlardan biriydi. Dolayısıyla ABD, İran devrimi ile birlikte bölgede iki kayıp yaşamıştır. Bu kayıplardan biri SSCB karşısında çok önemli bir jandarma karakolunu kaybetmiş olması, diğeri ise İslami bir devrimin gerçekleşmesiydi. *Özellikle İslami iddia*nın, sadece İran'ı değil; *bölgedeki*, halkı Müslüman ülkeleri de etkilemesi söz konusu olacaktı. Bu durum ise işgalci ABD ve Siyonist güçler için emperyal menfaatlerinin genişlemesi ve kalıcılaşması önünde büyük bir engel teşkil edecekti. Bu nedenle *İran* devrimi *büyüyüp gelişmeden boğulmalıydı. Bu amaçla da bir yandan siyasi, ekonomik ve askerî* ambargolar uygulanırken diğer yandan da Irak-İran savaşı ile yeni rejimin boğulması hedeflenmişti. Ancak bu, bugüne kadar başarılamamıştır.

Ancak ABD de Siyonist İsrail de bu amacından asla vazgeçmemiştir. Bu nedenle 1979'dan beri düşman olarak gördükleri *İran'daki yeni rejimi* yıkmak için, defalarca iç karışıklık çıkarma dâhil, birçok yola başvurmuşlardır. Aynı şekilde *İran* hem ABD'yi hem de Siyonist İsrail'i daima düşman olarak görmüş ve elindeki imkânlarla her defasında değişen politikalar *ür*etmiştir. Bu nedenle *İran'ın yeni rejimi*,

8 https://islamansiklopedisi.org.tr/velayet-i-fakih

kurulduğu günden itibaren ABD'yi *'büyük şeytan'*[9] olarak isimlendirmiş ve bütün ilişkilerini kesmiştir. Ayrıca devrimin ilk günlerinden itibaren ABD b*üyükelçiliğ*ine 4 Kasım 1979'da baskın yapılarak 52 elçilik mensubunun rehin alınması; ABD'yi, *bölgede kendi elçilik mensuplarını koruyamaz hâ*le getirmiş ve sıkıntıya sokmuştur. Rehin alma olayı (4 Kasım 1979-20 Ocak 1981) 444 gün sürmüştü. Büyükelçiliğe baskın ise *Şah'ın iadesini istemek ve ABD'nin İran'ın iç işlerine müdahalesini protesto amacıyla gerçekleştirilmişti.* ABD rehineleri kurtarmak için gerçekleştirmek istediği operasyonu da yüzüne gözüne bulaştırarak *bölgedeki prestijini daha da sıkıntılı hâ*le getirmiştir.[10]

> ***Gerek Cemiyet-i Akvam gerekse Birleşmiş Milletler, emperyal devletlerin işgallerine, saldırılarına, soykırımlarına ve katliamlarına yasal bir statü kazandırmak için kurulmuş kurumlardır. Dolayısıyla bunun gibi uluslararası kurumlar, emperyal devletlerin sömürülerini gerçekleştirmek için kurulmuş tetikçi kuruluşlardır.***

ABD, Bölgede ve Dünya'da En Büyük Terör Devletidir

Dünyada, 20. y*üzyılda iki dünya savaşı yaşanmış ve bu savaşlarda milyonlarca insan ölmüştür. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra savaşları durdurmak, barışı* yeryüzüne egemen kılmak için dönemin galip, emperyal ülkeleri tarafından 10 Ocak 1920'de Cemiyet-i Akvam (Milletler Cemiyeti) kurulmuştur. Ancak bu cemiyetin varlığına rağmen, İkinci Dünya Savaşı engellenememiştir. Bu savaşın bitmesi ile birlikte Cemiyet-i Akvam gibi aynı işlevi görmek üzere yeni bir kurum ihdas edilmiştir. Bu kurum, bugün de varlığını sürdüren Birleşmiş Milletlerdir (BM). Bu kurum da tıpkı selefi kurum gibi, çok geçmeden acze düşmüş ve bölgesel çatışmaları, savaşları engelleyememiştir. Çünkü gerek Cemiyet-i Akvam gerekse Birleşmiş Milletler, emperyal devletlerin işgallerine, saldırılarına, soykırımlarına ve katliamlarına yasal bir statü kazandırmak için kurulmuş kurumlardır. Dolayısıyla bunun gibi uluslararası kurumlar, emperyal devletlerin sömürülerini gerçekleştirmek için kurulmuş tetikçi kuruluşlardır. Nitekim BM'ye üye 193 ülkeden 192'si bir kararı onaylasa BM'nin daimi beş üyesinden birinin bu kararı veto etmesi hâlinde bu kararı uygula(t)ma imkânı bulunamamaktadır. Necip Fazıl'ın *"Bu taksimi kurt yapmaz, kuzulara şah olsa"* mısrasında belirttiği gibi, orman kanunu bile böyle değildir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra dünya sağ ve sol olmak üzere iki bloğa ayrılmıştır. Sağ bloğu ABD, sol bloğu ise SSCB temsil etmeye başlamıştır. Soğuk savaşın bitimine kadar her iki ülke de arka bahçelerindeki ülkelere, bir diğerinin girmemesi konusunda anlaşmışlardır. Ama arka bahçelerinde kendi aleyhlerine gelişen halk hareketlerini engellemek için bazen darbe, bazen de bölge içi çatışmalar *çıkarma*ktan da çekinmemişlerdir. Bu nedenle uzun yıllar her iki emperyal ülke de ahlaktan yoksun politikalarıyla arka bahçelerindeki ülkeleri kendi egemenliklerinde tutmay*ı başarmışlardır*. Bu konuda en güzel örnek Türkiye'dir. ABD, Türkiye'de meydana gelen darbelerde, iç karışıklıklarda, olan terör örgütlerinin oluşumunda, desteklenmesinde ve yönlendirmesinde en

9 İran lideri Ayetullah Humeyni tarafından 5 Kasım 1979 tarihindeki konuşmasında, emperyalizm ve dünya çapında yolsuzluklara destek vermekle suçlanan ABD'yi tanımlamak için kullanılmıştır.

10 ABD, rehineleri kurtarmak için 24 Nisan 1980'de Kartal Pençesi operasyonunu başlatmış ancak fiyaskoyla neticelenmişti. Çıkan kum fırtınası nedeniyle helikopterler çarpışmıştır. Bu çarpışmada, ölen askerlerin kömürleşmiş bedenleriyle 5 helikopteri bırakarak kaçmak zorunda kalmışlardır. Bk. https://www.cnnturk.com/dunya/rehineleri-kurtarmaya-giderken-cehenneme-dustuler-iste-abdnin-coken-iran-cikarmasi-2389023

önemli *güç olmuştur.*

ABD'nin baskın tavrı nedeniyle bölgedeki hiçbir ülke, kendi iradesiyle gerek iç gerekse dış politikada bağımsız politika üretememiştir. Çünkü ülke yöneticileri ABD'nin iradesi doğrultusunda y*önetime* ge(tiri)lmekte ya da yönetimden uzaklaştırılmaktadırlar. Nitekim ABD başkanı Donald Trump, Suudi Arabistan Kralı Selman bin Abdülaziz'i, ABD'nin askerî desteği olmazsa iki haftada iktidarını kaybedebileceği, bunun bedelini ödemesi gerektiği konusunda tehdidi de bunu göstermektedir.

Aynı şekilde bu sıralar her defasında övmeyi ihmal etmediği Türkiye cumhurbaşkanı Erdoğan'ı da benzer bir şekilde tehdit etmişti. Trump, 9 Ekim 2019'da Erdoğan'a *gönderdiği mektu*bunda[11] Türkiye ekonomisini yok etmekle tehdit etmiştir. Bu tehdit nedeniyle Türkiye, casusluk iddiaları ile 35 yıl hapis cezası istenen Brunson'u bırakmak zorunda kalmıştır.

ABD sadece Türkiye'nin de içinde bulunduğu bölgede değil, *dünyanın birçok* bölgesinde iç karışıklık çıkarmıştır. Laos'tan, Kamboçya'ya, Vietnam'a oradan Nikaragua'ya, Şili'ye kadar birçok ülkede ahlaksızca ve hiçbir kural tanımadan işgal ve saldırılarda bulunmuştur. Kısacası *Güney Asya ülkelerinde*n, Güney ve Orta Amerika ülkelerine kadar terörize etmediği hiçbir ülke kalmamıştır. *Özellikle* 20 yıl süren Afganistan *işgal*i ve 60 binden fazla askerini kaybettiği ve 10 yıldan fazla süren Vietnam işgalleri, ABD terörünün gerçek yüzünü göstermektedir. Peki, ya yalan üzerine başlatılan Irak işgali ve Ebu Gureyb cezaevi ile Nur bacının mektubunu unutmak mümkün mü?

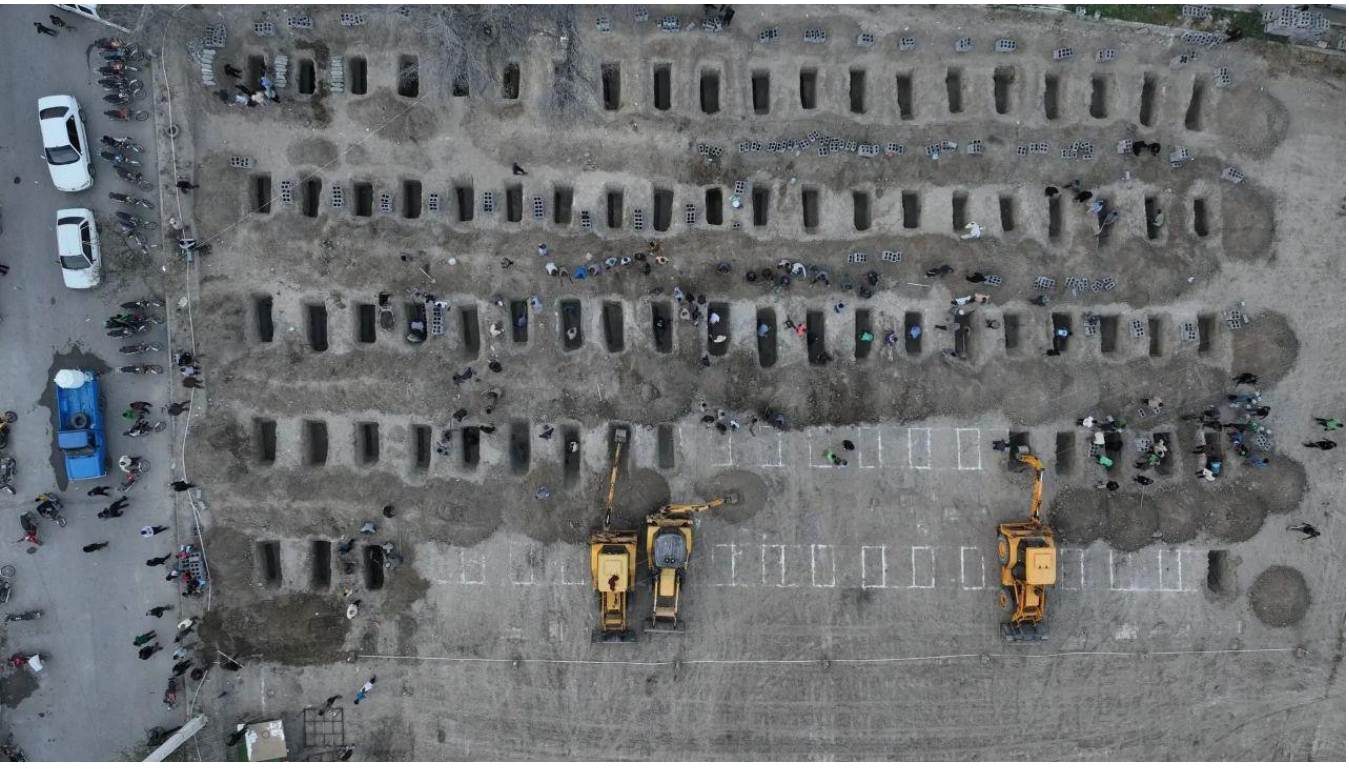
Orta Doğu'da meydana gelen her terör olayı ile darbelerin ve iç karışıklıkların önünde, içinde ve arkasında terör devleti ABD bulunmaktadır. Özellikle Siyonist İsrail terörünün, PKK/PYD/SDG terör örgütünün, PJAK'ın, IŞİD'in arkasında da ABD'nin yönlendirici destek ve iradesi vardır. Mısır'da, Mursi darbesinin, Libya'da Kaddafi'nin katledilmesinin, Suriye'de 14 yıl süren iç savaşın, Afganistan ve Irak'ta milyonlarca insanın katledilmesinde, Türkiye'de 15 Temmuz darbe girişimi dâhil, *bütün* darbe ve iç karışıklıkların birinci derecede müsebbibi yine bu terör devleti ABD'dir.

ABD/Siyonist İsrail'in Saldırılarının Düşündürdükleri

Aslında Trump'ın Venezuela'da Maduro'yu kahpece yatağından alması, sadece Maduro'yu ya da Maduro yanlısı Venezuelalılara değil, *dünyanın en ücra köşesinde* yaşayan insana da hakaret anlamına gelmektedir. Bu olay karşısında yapılması gereken, vicdan sahibi Müslim ya da gayr-*ı Müslim her insanın bu alçakça saldırıya* karşı sesini yükseltmesi ve bir tavır ortaya koymasıydı. *Çünkü Trump*, bu azgın ve önlenemez tavrını, yarın başka bir ülkenin devlet başkanına veya bir muhalifine gösterebilir. ABD'nin Guantanamo'daki insanlık dışı ve hukuk tanımaz politikalarına, *güçlü bir karşı çıkış gösteril*miş olsaydı belki bu tür olaylar, bu kadar pervasızca gerçekleştirilemezdi. Ama Guantanamo'ya *götürülenler masum Müslümanlar olunca* kimi ülke yöneticileri sevinmiş, kimileri ise seyirci kalarak yapılan hukuksuzluğa destek olmuşlardır. *Çünkü hukuksuzluğa* seyirci kalmak, ses çıkarmamak, olup bitenlere ortak olma anlamına da gelmektedir. Dolayısıyla sessiz ve seyirci kalanlar, sadece ABD kadar suçlu konumuna düşmekle kalmamışlar, aynı zamanda ABD'ye cesaret vermişlerdir.

Gazze'deki soykırım da göstermiştir ki ABD ve Siyonist İsrail, kan emici vampire dön*üş*müştür. Ne yazık ki bu kan emici vampirleri engelleyecek, durduracak ne bir devlet ne de uluslararası bir hukuk vardır. Trump, *züccaciye dükk*anına giren fil gibi, her tarafı tarumar

11 Trump'ın mektubu için bk. https://www.indyturk.com/node/81801/haber/fehmi-koru-bir-devlet-ba%C5%9Fkan%C4%B1na-%E2%80%9Captal-olma%E2%80%9D-diyebilir-misiniz

etmiş, etmeye de devam etmektedir.

Trump ve Netanyahu, Gazze'deki soykırım listesine İran'a yaptıkları insanlık dışı saldırıları da ilave etmişlerdir. Nitekim 28 Şubat 2026 tarihi itibariyle insanlık dışı bir saldırı da İran'a gerçekleştirilmiş, dinî lider Ali Hamaney ve beraberindeki aile fertleri ile bazı üst düzey yetkililer katledilmiştir. Bu saldırı, sadece İran'a hatta sadece bölgeye yapılmış bir saldırı değildir. Bu saldırı, insanlığa yönelik gerçekleştirilmiş alçakça bir saldırıdır. Üstelik *İran'la* müzakereler devam ederken bu saldırının yapılmış olması, artık tuzun da koktuğunu göstermektedir.

Trump ve Netanyahu, Gazze'deki soykırım listesine İran'a yaptıkları insanlık dışı saldırıları da ilave etmişlerdir. Nitekim 28 Şubat 2026 tarihi itibariyle insanlık dışı bir saldırı da İran'a gerçekleştirilmiş, dinî lider Ali Hamaney ve beraberindeki aile fertleri ile bazı üst düzey yetkililer katledilmiştir. Bu saldırı, sadece İran'a hatta sadece bölgeye yapılmış bir saldırı değildir. Bu saldırı, insanlığa yönelik gerçekleştirilmiş alçakça bir saldırıdır.

*İran'ın bölgede yaptığı ve kabul etmemi*zin asla mümkün olmadığı saldırılarını unutmuş değiliz. Afganistan'da, Irak'ta, Suriye'de, Lübnan'da olup bitenleri unutalım da demiyoruz. Ama bugün, bunları gündeme getirmek, ABD ve Siyonist İsrail'in ekmeğine yağ sürmekten başka bir anlama gelmeyecektir. Bir okulda, 170 küçücük kız çocuklarının *bile bile* katledildiği, İsrail eski başbakanı Bennett'in *"Türkiye, yeni İran'dır."* tehditlerini savurduğu bir ortamda, İran'ın kusurlarını saymanın ne bizim ne de bölge halkları *için hay*rı olacaktır. Trump'ın haydutça bir saldırı ile yatağından aldığı Maduro'nun bile savunulması gerektiği bir ortamda, *Türkiye'nin komşusu bir ülkeyi* –bu ülke Ermenistan bile olsa- savunmamanın, asla doğru olmayacağı kanaatinde-

yiz. *Çünkü bu katiller çetesi*; İran'ı, Şii olduğu için vurmuyor. Bölge ülkelerinde Müslümanları katlettiği için de vurmuyor. Bu saldırının asıl amacı, Siyonist İsrail'in genişlemesinin önündeki engelleri kaldırmanın yanında yer altı ve yer üstü kaynaklarının yağmalanmasıdır.

İran, *bölge halk*larına geçmişte yaptıklarını tekrar eder mi bilemeyiz ama *İran'ın* bundan mutlaka bir ders çıkarması gerekir. Geçmişte uyguladığı politikalar nedeniyle *İran*, *bölgede v*ekil güçlerini destekleyerek bölge ülkelerini İsrail ve ABD'nin kucağına itmiştir. Bu nedenle ABD ve Siyonist güçlerin saldırıları karşısında, *bölge ülkelerinde*n yardım görmediği gibi, *çok güvendiği Rusya ve Çin'den* de yardım görmemiştir.

İran'a yapılan saldırı; *sıradan, geçiştirilecek bir saldırı değildir. Bölge halklarının karşısında her türlü teknolojik üstünlüğe sahip katiller güruhu bulunmaktadır.* Bu terör çetesi ile ancak bölge halkları; Müslüman'ı, Müslüman olmayanı ile karşı durması hâlinde baş edilebilir. Bu terör çetesinin hedefi sadece İran değildir. Türkiye *hem nalına hem mıhına* vurarak bu terör çetesinin tehdidini kendisinden asla uzaklaştıramaz. İran'ın yanında savaşa katılsın, demiyoruz. Ama bölgenin tamamını kapsayacak bu vahşi savaşa karşı dik durduğunu göstermelidir. Topyekûn bir karşı duruş olmazsa yavaş yavaş sıra diğer ülkelere de gelecektir. Türkiye'yi yönetenler, Trump'ın övgülerine kanmamalıdır. Çünkü yarın belki de İran'dan sonra -*İnşallah* İran'da da tıpkı Afganistan ve Vietnam'daki gibi bataklığa saplanır- sıranın Türkiye'de olduğunu gerek Siyonist İsrail gerekse bazı ABD'li yetkililer dillendirmeye başlamışlardır.

Sonuç olarak ABD, bu topraklarda askerî ve istihbari *üsleriyle* var olduğu müddetçe darbeler ve iç karışıklıklar, bölge içi *çatışmalar asla bitmeyecektir. ABD için dost yoktur*, sadece ve sadece menfaati vardır. Türkiye'ye ihtiyaç duyduğu müddetçe dost olarak görür, aksi hâlde Venezuela'ya, İran'a yaptığının daha fazlasını Türkiye'ye yapacaktır. Dolayısıyla mezhebi, *bölgede gerçekleştirdiği katliamlar düşünülmeden İran'a* yönelik saldırıları yüksek sesle kınamak gerektiği kanaatindeyiz. *İran'ı bölgede yaptığı katliamlardan dolayı* -haklı olarak- düşman görenler, bu küresel işgalci çetenin ve Siyonist güçlerin Gazze'de gerçekleştirdiği katliamlarını *düşünmeleri gerekmektedir. Eğer İran* -Allah korusun- *düşerse bölge bütünüyle bu çetenin katliamlarına maruz kalacaktır.*

Ramazanda Laiklik Üzerine

Taşkın ÖNEL

Bir ömür geldi ve hızla geçiyor, hiçbir muhasebe yapmadan mademki dünyaya bir defa geldik, o zaman hayatın tadını çıkarmaya bakalım demek, aklın kabul edebileceği hiçbir tabir ve tarif ile ifade edilemez. Böyle bir yola başvurmak için, herhangi bir gayesi olmadan sadece yemek, uyumak ve üremek için dünya sahnesine gönderilmiş hayvanattan hiçbir surette farkımızın olmaması icap eder. Oysaki hayvanatın, nebatatın dahi kendi lisanlarınca Allah'ı zikrettikleri, ilim ve akıl sahiplerinin malumudur. Öyleyse dünyayı sadece bir eğlence merkezi olarak görmek ve hayata bu minvalde devam etmek, hayvandan bile daha aşağı olmayı zorunlu kılacaktır.

Her türlü şeytanın zincirlere vurulduğu, günah ikliminin cazibesinin yok edildiği bir zaman diliminde, insanın yine de eğlenme ve günaha gark olma yollarını araması ve buna rahatlıkla ulaşması, nasipsizliğin ötesinde Allah'a karşı nankörlüğün, günahta ısrar ve inat etmenin tezahürüdür ya da küfürde şuuru kaybetmenin. Zira başka türlü bir açıklama bulmak, mantık dairesi içinde mümkün görünmüyor.

Her türlü şeytanın zincirlere vurulduğu, günah ikliminin cazibesinin yok edildiği bir zaman diliminde, insanın yine de eğlenme ve günaha gark olma yollarını araması ve buna rahatlıkla ulaşması, nasipsizliğin ötesinde Allah'a karşı nankörlüğün, günahta ısrar ve inat etmenin tezahürüdür ya da küfürde şuuru kaybetmenin. Zira başka türlü bir açıklama bulmak, mantık dairesi içinde mümkün görünmüyor. Aklın, kâinatı anlamak ve Allah'ı bulmak için kullanılması gerekirken seküler camia, bu aklı Allah'ı inkâr ve küfürde sebat için kullanır durumdadır ne yazık ki. Zira şuursuz ve gayesiz bir varlık gibi, sadece yemek, eğlenmek ve dinlenmek üzerine kurulmuş bir hayatın peşinde ısrarla koşturmak, ölümden sonrası için koskoca bir hiçlikten bahsetmek, aklın pek de kabul edebileceği bir izah değildir. Düşünsenize ömrünüzün başlarında bilgisiz ve kuvvetsiz olduğunuz on beş (yaklaşık) yılı bu tarz bir hayata adayamıyorsunuz çünkü isteseniz de bunları yapamazsınız, bedeniniz izin vermez hatta ileride daha konforlu ve imkânları bol bir hayat için, bu yaşlarınızı ve daha fazla zamanınızı iyi ve geliri yüksek bir meslek için

gözden çıkarırsınız. Tabii ömrünüz ve sıhhatiniz vefa ederse bu, mümkün olur. Elbette bu kadar uzun bir hazırlık döneminden sonra kapitalist, hedonist, laik elitler size bir iş imkânı sunarsa o zaman hayatı yaşamaya başlayabilirsiniz. Şairin dediği gibi yolun yarısına çoktan geldiniz bile, haydi iyi eğlenceler sizlere! Keşke bu kadar olsaydı aç gözlü ve ehl-i dünya elitler daha çok kazanmanız için sizi daha çok kamçılayıp daha çok çalıştırmaktan, daha çok sömürmekten vazgeçerlerse önünüzde böyle bir hayat yaşamınıza elverişli bir yirmi yılınız var demektir, en iyi hesapla. Bu da elbette paranızın miktarı ve sağlığınız ile sınırlıdır. Ellinci yaştan sonra vücudun artık eskisi kadar güçlü olmadığını hissetmeye başlarsınız, şanslıysanız bir on yıl daha bulabilirsiniz, değilseniz artık şansınıza küsmelisiniz. Bu arada Azrail sizi yoklamamışsa yine kendinizi şanslı hissedin. Çünkü sermaye sahipleri artık yaşam kalitemiz, sürelerimiz üzerine de hesaplamalar yapıyor. Takdir Allah'ın elindedir, yazılanı kısaltmak mümkün değil ama yaşam kalitesini düşürmek gayet de mümkün ve tercih dahilinde. İrademizi işlenmiş gıdalar tüketme noktasında kullanırsak hesap peşinde olanların işlerini daha da kolaylaştırmış oluruz elbette.

Peki, Laiklik bu işin neresinde duruyor? Hayatının hiçbir yerine ilahi bir kudreti oturtmak istemeyenlerin sığındıkları koca bir yalan, sığınaktır Laiklik. Eğer ki Allah'a, hayatlarına karışma hakkı verirlerse işte o zaman, hayalini kurdukları o sefih hayatı yaşamaları zora girecektir hatta imkânsız bir hâl alacaktır. İşte sırf bu yüzden Allah ile aralarına mesafe koymayı ve hadlerini aşarak Allah'a, sen bizim işimize karışma, demeyi tercih ederler. Ramazan geldiğinde etraflarında kocaman, manevi bir atmosfer oluşunca âdeta nefes alamaz duruma gelirler ve pek çok hezeyana imza atarlar. Ataklar geçirirler, akla zarar sözler sarf ederler. Öcü görmüş bir çocuğun şaşkınlığı ve acziyeti içerisinde debelenip dururlar. İnanç adına ortaya konan her bir uygulama, aslında düşüncelerinin ne kadar mesnetsiz olduğunun farkına varmalarına bir vesile olur ama görmek de nasip iledir, dayakta olduğu gibi. Nasibin yoksa görmen de mümkün olmuyor tabii.

Bir an için kendimi onlar gibi düşünmeye zorluyorum. Ölümden sonrası yok. Tanrı yerine bazen nefsi, bazen gücü, bazen bir kişiyi koyduğumu varsayalım diyorum. Ölümden sonrası, hiçlik. Cennet de cehennem de yok, diyelim. Kısa çöpün, uzun çöpten hak isteyeceği bir yer de yok, ne varsa bu dünyada var. Adalet, güç, zenginlik, eğlence... Hepsi bu dünyada. Paran, makamın, gücün varsa oh ne âlâ! Hayat sana güzel! Peki ya bunlar yoksa diyorum, cevap? Cevap, koca bir sessizlik oluyor. Ya sağlık problemleri yaşayanlar, sakat kalanlar, haksızlığa uğrayanlar, psikopat birileri tarafından teker teker ya da toplu hâlde öldürülenler? Soykırıma kurban edilenler, açlıkla cezalandırılanlar, zindanlarda işkence ile yok edilenler? Ya rahat bir hayat sürmek için dişinden, tırnağından arttıranların emeklerini bir seferde çalanlar? Daha çok zengin olmak uğruna gencecik bedenleri uyuşturucuya müptela edenler, hayatları ve hayalleri çalanlar? Halkın vergilerini, hizmet yerine kılıfına uydurarak ceplerine indirenler? Allah'ın adaletini beğenmeyip kendilerini ilahi kudretin yerine koyanlar hatta o kudretin üstünde görenler, çözümünüz nedir? Beşeri kanunlarınız mı, hani o para babaları için, elitleriniz için işlemeyen, rafa kaldırdığınız, garibanın tepesinde Demokles'in kılıcı gibi salladığınız? Cezaevleriniz mi? En azılı suçluların bile nasıl olduğunu anlamadığımız bir biçimde çıkmanın yolunu bulduğu... Uzun lafın kısası, yolunu bulanın yaşadığı, bulamayanın ise mahkum edildiği bir hayatı, her türlü adaletsizliğin hesabının sorulduğu, suçun cezasının verildiği bir güce iman, önerdiğiniz sefih ve adaletsiz hayattan bin kat daha müreccehtir. İnancı özgürlüklerin önünde bir engel olarak görenlerin, kimlerin özgürlüğünden bahsettiğini anlamak çok zor olmasa gerek. Güçlünün, elitin (!), hırsızın, ahlaksızın, katilin özgürlüklerini sınırlıyor inanç ama mazlumun bütün özgürlüklerini sonuna kadar destekliyor. Ahlak, hak, adalet, huzur, saadet, geçim, saygı, merhamet, sevgi ve daha nice özgürlüğe sonuna kadar müsaade. Çocuk bedenlerini istismar eden, etleri ve kanlarıyla beslenen, kadın bedeni üzerinde her türlü ahlaksızlığı hak kabul eden sefihlerin elbette özgürlüklerini ellerinden alacaktır, zalimler istemese de Allah nurunu tamamlayacaktır.

Ümmet Nasıl Olunur?

Emrah DOĞRU

Ümmet olabilmek için ilk önce Allah'a tam teslim olmak gerekir. Peygamber'e ve Kitab'a tam manasıyla sarılmak gerekir. İslam'ın hiçbir kuralına başkaldırmadan yaşamakla ümmet olmak mümkün olur.

"Ümmet" kelimesi sadece aynı dine mensup insanların toplamı değildir. Ümmet; aynı inancı, aynı derdi, aynı istikameti paylaşan, birbirinin yükünü omuzlayan bir topluluğun adıdır. Hz. Muhammed (s.a.v.)'in ümmeti olmak ise sadece sözle değil; yaşayışla ve O'na tabi olmakla, ahlâkla mümkündür. Rabbimiz ayetinde şöyle buyurmaktadır: **"Siz, insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten men edersiniz ve Allah'a iman edersiniz..."** (Âl-i İmrân, 110).

"Ümmet" kelimesi sadece aynı dine mensup insanların toplamı değildir. Ümmet; aynı inancı, aynı derdi, aynı istikameti paylaşan, birbirinin yükünü omuzlayan bir topluluğun adıdır. Hz. Muhammed (s.a.v.)'in ümmeti olmak ise sadece sözle değil; yaşayışla ve O'na tabi olmakla, ahlâkla mümkündür.

Rabbimizin övgüsü, O'nun emirlerine uyup yasaklarından kaçınanlaradır. Gerçek bir ümmet olduğumuz müddetçe, fakir olsak veya hiçbir şeye sahip olmasak da; emirlerine itaat edip Resûlü'nün yolundan gittiğimiz sürece Allah katında dünyanın en zengin insanından daha zenginizdir. İnanmayanlar ise şeytanın yolunda yürür; onun uğrunda mücadele eder ve Allah'ın emirlerine başkaldırırlar. Müslümanım der, Kur'an'ı kafasına göre yorumlar; Resûl'ün sünnetini reddeder, İslam ümmetçiliğini kabul etmez, kâfirlere özenir ve o uğurda çalışır. Böylece Allah'ın övgüsünden uzak kalır, gazabına yaklaşır.

Peki, ümmet nasıl olunur?

1. Aynı imana sahip olarak yaşamakla

Ümmet olmanın temeli imandır. Allah'a, Peygamber'e, Kitab'a ve ahirete iman etmeden ümmet bilinci oluşmaz. Kur'an-ı Kerim'de müminlerin kardeş olduğu bildirilir. Kardeşlik ise aynı hakikate inanmakla başlar. Ne yazık ki Müslüman kardeşler, aynı hakikate tam olarak inanmadıkları için İslam dünyası paramparça bir hâlde yaşamaktadır.

2. Kardeşlik şuuruyla yaşayarak

Ümmet olmak, dünyanın bir ucundaki müminin derdiyle dertlenebilmektir. Sadece kendi mahallesini, kendi çevresini değil; ümmetin tamamını düşünebilmektir. Irk, renk ve dil ayrımı yapmadan "Mümin müminin kardeşidir." düsturunu hayatın merkezine koymaktır.

Ne yazık ki burada da Müslümanlar sınıfta kalmıştır. Irkçılık, milliyetçilik ve kendini üstün görme duygusu Müslümanlara bir veba gibi yapışmıştır. Hâlbuki Rabbimiz, Müslüman oldukları müddetçe hangi ırktan olursa olsun bütün müminleri kardeş saymıştır. Nitekim ayette şöyle buyrulmaktadır: **"Müminler ancak kardeştirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin ve Allah'tan korkun ki size merhamet edilsin"** (Hucurât, 10).

3. Birlik ve beraberliği koruyarak

İslam'dan taviz vermeden sırat-ı müstakim üzere yürüyerek birlik korunabilir. Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: **"Hep birlikte Allah'ın ipine sımsıkı yapışın; parçalanmayın..."** (Âl-i İmrân, 103). Nitekim ümmet olmak kenetlenmekten geçer. Ümmet olmanın en büyük düşmanı tefrikadır. Ayrışmak, küçük meseleleri büyütmek, kalpleri kırmak ümmet bilincini zedeler. Fikir farklılıkları olabilir; fakat kalpler ayrılmamalıdır. Aynı kıbleye yönelenler, aynı safta durmayı öğrenmelidir. Ne yazık ki bugün aynı kıbleye yönelenler aynı safta durmamakta ve birbirlerine sırt çevirip yaptıklarının doğru olduğunu düşünmektedirler.

4. Sorumluluk alarak

Ümmet olmak pasif bir kimlik değildir. Her mümin, gücü nispetinde sorumluluk almalıdır. İyiliği yaymak, kötülüğe engel olmak, gençleri korumak, mazluma sahip çıkmak ümmet olmanın gereğidir. "Bana ne?" demek ümmet ahlâkına yakışmaz. Günümüzde "bana necilik" ümmet bilincini baltalamaktadır.

Efendimiz (s.a.v.): *"Ben ancak güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim."* (Muvatta, Hüsnü'l-Hulk, 8; Müsned, 2/381) buyurmuştur. Ümmet olmak; dürüst olmak, merhametli olmak ve adaletli olmak demektir. Sözünde durmak, emanete riayet etmek, kul hakkından sakınmak demektir. Emanete ihanet eden, sözünü tutmayan, yalan söyleyen, şirki önemsemeyen ve dininden taviz veren kimse ümmet bilincini hakkıyla yaşayamaz.

Ümmet sadece fiziki bir birlik değildir; kalplerin de birleşmesidir. Dua ile birbirine bağlanan kalpler, zor zamanlarda daha güçlü olur. Maddi destek kadar manevi destek de ümmeti ayakta tutar.

Özet olarak;

Ümmet olmak, bir etiket değil bir sorumluluktur. Aynı Peygamber'in izinden yürümek, aynı Kitab'ın rehberliğinde yaşamak ve birbirini Allah için sevebilmektir.

Ümmet, kalpler bir olduğunda ümmettir.

Ümmet, dertler paylaşıldığında ümmettir.

Ümmet, "ben" yerine "biz" denildiğinde ümmettir.

Rabbim bizleri sadece isimde değil, özde ümmet olanlardan eylesin. Âmin.

Müşterekte Birleşmek

Erdal TUĞRUL

Kalpleri evirip çeviren Allah'ın (c.c) şanı çok yücedir. O'na (c.c) hamd olsun. O (c.c) ki insanı bir kan pıhtısından yaratıp, şekil verendir. İnsan anılmaya değecek bir varlık değilken yeryüzünde halife kılan yine O'dur (c.c). İnsan ise bu hilafetin kıymetini ve ne demek olduğunu bilmiyor. Aslında insan birçok şeyi bilmiyor, fakat her şeyi biliyormuş gibi davranıyor. Günümüz insanının en büyük sorunlarından biridir maddeye, eşyaya, doğaya ve kendine hak ettiği yorumu yapıp ona göre değer biçememesi. Değersiz olana hak ettiğinden fazla değer verirken hakikaten değerli olanı ise ya görmezden geliyor ya da gereğinin çok altında değer veriyor. Değerli olana değer vermemesi, o şeyden bir şey eksiltmezken, değersiz olana yüklediği aşırı değer insanı değersizleştirip bayağılaştırıyor. Bayağılaşan insan tehlikeli bir canlıya dönüşerek akla, vicdana ve insanlığa sığmayacak eylemlere girişerek hayvanlaşıyor ve hatta hayvandan çok daha aşağılara düşebiliyor. Yüce Allah (c.c) gönderdiği kitaplar ve peygamberlerle insanın, bu aşağılık durumdan korunması için yol göstermiştir.

Bugün yeryüzünde hâkim olan azgın ve haddi aşmış sistemler, değersiz ve bayağı olanı değerliymiş gibi insanlara servis ederek bütün insanları sıradan ve değersiz topluluklar haline getirdi. Elinde kurtarıcı olabilecek argümanı olmayan topluluklar çoktan bu azgınların kervanına takılıp kendilerini zayi etmişler.

Bugün yeryüzünde hâkim olan azgın ve haddi aşmış sistemler, değersiz ve bayağı olanı değerliymiş gibi insanlara servis ederek bütün insanları sıradan ve değersiz topluluklar haline getirdi. Elinde kurtarıcı olabilecek argümanı olmayan topluluklar çoktan bu azgınların kervanına takılıp kendilerini zayi etmişler. Öyle ki artık iyilik ve kötülük iç içe girerek ciddi bir kafa karışıklığına neden oluyor. Yaptıkları hiçbir kötülükten pişman olmadıkları gibi, üstüne süsleyip püsleyip toplumun seyrine sunuyorlar.

Öte yandan kurtarıcı argümanı olan toplumlar, ya bu değerin içinde yaşadıklarından dolayı farkında değiller ya da sahip oldukları bu değerin hakkını teslim etmiyorlar.

Dünya içindekiler ile birlikte karanlık bir çağdan geçerken, bu karanlığa ışık tutabilecek olan inancı ve enerjiyi de içinde barındırıyor. İslam bu karanlığa ışık tutabilecek kapasitede ki yegâne inanç ve yaşam sistemidir. Tarih boyunca tepetaklak olan insanlık ve sosyal hayat defalarca çürümenin eşiğine gelmiş, yüce Allah

(c.c) insanlar arasından seçtiği peygamberleri ve gönderdiği kitaplar ile bu çürümeye müdahale etmiştir.

Son elçi Hz. Muhammed (s.a.v) önderliğinde İslam geldiği çağdan beri karanlık ve çürümüş zihinlerle mücadelesine devam ediyor. Bu öyle bir mücadele ki bir tarafta hâlihazırda bulunanı hiçbir sınır çizmeden ve tanımadan insanlığa sunan azgınlar topluluğu, diğer tarafta ölçülü, bilinçli, vicdanlı, paylaşımcı, toplumun imarı için çabalayan, adaletli ve ıslah edici İslam. Her fırsatta toplumu bölüp sınıflandıran, insanlar arasına fitne sokanlara karşı, her ne kadar farklı düşüncede ve inançta olsalar da insanları ortak bir noktada birleşmeye davet eden İslam. Kurdukları faiz sistemi ve kapitalist mantıkla azınlık bir grubu zenginleştirip, çoğunluğu sefalet ve köleliğe sürükleyenlere karşı, paylaşımı ön planda tutup, yığıp biriktirmeyi hoş görmeyen ve getirdiği ekonomik düzenle adaletli ve paylaşımcı olmayı emreden İslam.

İnsanları yalnızlığa mahkûm ederek aile, akrabalık, komşuluk, arkadaşlık gibi birçok toplumsal değeri kaybetmemize neden olan bu zihniyete karşı, **"Allah'a kulluk edin, O'na bir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya, yakınlara, yetimlere, düşkünlere, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşa, yolcuya ve elinizin altında bulunan kimselere iyilik edin. Allah, kendini beğenip öğünenleri elbette sevmez."** (Nisa, 36) deyip, "komşusu açken tok yatan bizden değildir" düsturu ile öğüt veren İslam.

İslam, hemen hemen bütün ibadetlerin topluca yapılmasını teşvik ederek herkesin aynı duygu içinde olmasını, omuz omuza, gönül gönüle ümmet olmayı överken toplum bilincini canlı tutmayı hedefler. Sadece fiziki olarak bir arada olmak değildir amaç. İslam, gönülleri birleştirerek, iyilikte ve Allah›ı (c.c) razı etmede bir yarış başlatarak, yarını bugün den daha ileri taşır. Sevinçler, mutluluklar, hüzünler ve zorluklar hep birlikte yaşansın, aşılması gereken bir engel varsa el birliği ile aşılsın, düşkün birileri varsa hep beraber ayağa kaldırılsın ister.

İçinde bulunduğumuz mübarek ramazan ayı aynı duyguyu yaşadığımız, paylaşmanın, Allah yolunda infak etmenin ve ümmet olmanın ne demek olduğunu anlatan eşsiz bir örnektir. Ramazan'da milyarlarca insan hep birlikte açsusuz kalır, hep birlikte aynı duyguları yaşar ve yine hep birlikte bir olan ilahi makamdan komut alır.

İşte bu yerle yeksan olan insanlık için kurtuluşun reçetesidir. İhtiyaç duyduğumuz birliktelik, yardımlaşma, gönüldaşlık, merhamet gibi nice güzel duyguları tekrardan gün yüzüne çıkaran kutlu bir zamandır. Dünyanın karmaşası içinde yoğrulup biriktirdiğimiz hırslardan, pisliklerden temizlenmenin fırsatıdır ramazan.

Sosyal statüyü ortadan kaldırarak en zen-

ginden en yoksula kadar, makam sahiplerinden sıradan insanlara, herkesin aynı safta ve aynı duygularla hareket ettiği zamandır ramazan. Zenginlik verilen anlar ki sahip olduğu malın gerçek sahibi Allah'tır. Yoksul olan bilir ki varlıkta yoklukta Allah'ın imtihanıdır. Ramazan temizlik ayıdır. Mallarımıza, gözlerimize, gönüllerimize, kalplerimize, zihinlerimize, ellerimize ve ayaklarımıza, evimize, aşımıza, yolumuza ve dahi birçok şeye bulaşmış olan pislik ve necislerden temizlik ayıdır.

Ümmet olma bilincinin bütünüyle hissedildiği mübarek bir zamandır ramazan. Farklı coğrafyalarda, farklı dillerde ve iklimlerde yaşamamıza rağmen aynı coşkuyla ve duygularla karşıladığımız aydır.

Ümmet olmanın, birbirimize sahip çıkmanın ne demek olduğunu, bölünüp parçalanırsak başımıza nelerin gelebileceğini çok acı bir şekilde tecrübe ediyoruz. Oysa yüce Rabbimiz birçok ayeti kerimede uyarmıştı: **"Hepiniz Allah'ın ipine sımsıkı sarılın. Dağılıp ayrılmayın. Ve Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani siz düşmanlar idiniz. O, kalplerinizin arasını uzlaştırıp-ısındırdı ve siz O'nun nimetiyle kardeşler olarak sabahladınız. Yine siz, tam ateş çukurunun kıyısındayken, oradan sizi kurtardı. Umulur ki hidayete erersiniz diye, Allah, size ayetlerini böyle açıklar"** (Al-i İmran, 103).

İslam ümmeti birlik olduğu zaman, nasıl bir güce ulaştığına tarih şahitlik ediyor. Zalim ve haddi aşan müstekbirler, ümmetin birlik içinde olup, aynı duygularla hareket ettiğinde nasıl bir güce ulaştıklarının farkında varmış olacak ki ilk fırsatta hedef aldıkları kurum (ağır aksak işlese de) hilafet makamı olmuştur. Siyasi birliğini kaybeden İslam ümmeti, yıllardır araya atılan nifak tohumlarıyla enerjisini tüketmektedir. Kimi milliyetçi söyleme tutunurken, kimi coğrafyasıyla, kimi de atalarının yaptıklarıyla övündü. Ümmet parçalara bölünürken, şer ittifakı güçlenerek toplumları etkisi altına aldı.

Birçok müşterek noktamız var ama ümmet olarak tefrikaya düşeceğimiz küçük ayrıntıları arayıp buluyoruz. Müşterek noktalarımız, daha kuşatıcı olmasına rağmen ayrılıkta direnç göstererek zalimin ekmeğin yağ sürüyoruz. Kanaatimce bilinçli ve organize bir şekilde birbiri ile düşmanlık varmış gibi gösterdikleri toplumlar arasına periyodik şekilde provakatif söylemlerle gerilim oluşturup nefreti kökleştiriyorlar.

İşte oruç, hac, zekât ve namaz gibi ibadetler bizi bu tuzaklardan korumak için var. Çok bilindik bir olaydır, Malcolm X'in hac ibadetini yerine getirirken gördükleri karşısındaki şaşkınlığı ve mutluluğu. Mekke'den ABD'deki siyahi Müslümanlara yazdığı mektupta iki paragraf paylaşıyorum:

"Hz. İbrahim'in ve Hz. Muhammed'in (asm), Kur'an'da adı geçen bütün peygamberlerin diyarı olan kadim Mukaddes Belde'de bütün renklere ve bütün ırklara mensup insanlar arasında görülen sarsılmaz, gerçek kardeşlik ruhunun bir eşine daha rastlamadım. Geçtiğimiz hafta, her renkten insanın bana gösterdiği cana yakınlık karşısında büyülenmiştim, dilim tutulmuştu sanki.

İslâm dünyasına (Mekke›ye) geldim geleli on bir gün oluyor; o gün bugündür, gözleri maviler mavisi ve saçları sarılar sarısı ve tenleri beyazlar beyazı olan Müslüman kardeşlerle aynı Allah'a inandığımız için aynı tabaklardan yemekteyiz, aynı bardaklardan içmekteyiz, aynı halılarda uyumaktayız. Ve gene 'beyaz' Müslümanların sözlerinde, davranışlarında, tutumlarında; Nijerya'dan, Sudan'dan, Gana'dan gelen Afrikalı siyah Müslümanların gösterdikleri samimiyetin aynısını bulmaktayım.»

İslam›ın birleştirici unsurları baktığımız her yerde karşımıza çıkıyor. Yeter ki bakmasını bilelim ve görmek isteyelim. Ramazan ayını bayramla uğurlayacağız. Ümmetin bayramlarından biridir Ramazan Bayramı. Genç yaşlı, çoluk çocuk bütün ümmetin aynı duygularla yaşadığımız ikramdır bayramlarımız. Ümmetin bir bölümü çadırlarda, yağmur altında çamur içinde girerken bayrama, bir kısmı gökdelenlerde, petrol havuzlarında altın kaplamalı lüks araçlarını sürecekler bayram namazına. Güdümlü liderlerin tebelleş olduğu ümmet-i Muhammed kurtuluşu için gönül bağlarını kurup, sadece Allahtan sakınırsa kuzu postuna bürünmüş bu kurtlardan Allah'ın izni ile kurtulacaktır.

"Ey iman edenler, Allah'tan korkup-sakınırsanız, size doğruyu yanlıştan ayıran bir nur ve anlayış (Furkan) verir, kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar. Allah büyük fazl sahibidir" (Enfal, 29).

Vedadan Vefaya Ramazan ve Ümmetliğimiz

Fatih PALA
fatihpalafatih@gmail.com

Dünyaya, hidayete, rahmete, merhamete, adalete, davete, şehadete ve mübarek Ramazan'a gözlerimizi açtıran rabbimiz Allah'a hamd u sena olsun. Hayatıyla, davetçiliğiyle, şehadetiyle ve ibadetleriyle bizlere mükemmel bir numûne-i imtisal olan Rasulullah'a salât u selam olsun.

Gelişiyle rahmete, mağfirete ve cehennem azabından kurtuluşa kandığımız mübarek Ramazan ayımıza veda mı etmeliyiz yoksa vefa mı göstermeliyiz? Kendisinde; Kur'an-ı Kerim, namaz, zikir, tevbe, bereket, infak/zekât, kardeşlik, ümmetlik bulduğumuz ve bunlara doyduğumuz bu mübarek misafire karşı tutumumuz ne olmalı? Gittikten sonra yerine bırakacağı mübarek on bir ay için hesaplarımız ve planlarımız nasıl olacak?

Ramazanda tuttuğumuz ve dahi tutunduğumuz ilahi, manevi, nebevi mutluluğu devam ettirmek yakışır bize.

Kazanım olarak kabul edeceğimiz güzelliklerle anımıza ve zamanımıza çekidüzen vermek düşer payımıza.

Oruçla gelen sabrı, tahammülü, müminler

Gelişiyle rahmete, mağfirete ve cehennem azabından kurtuluşa kandığımız mübarek Ramazan ayımıza veda mı etmeliyiz yoksa vefa mı göstermeliyiz? Kendisinde; Kur'an-ı Kerim, namaz, zikir, tevbe, bereket, infak/zekât, kardeşlik, ümmetlik bulduğumuz ve bunlara doyduğumuz bu mübarek misafire karşı tutumumuz ne olmalı? Gittikten sonra yerine bırakacağı mübarek on bir ay için hesaplarımız ve planlarımız nasıl olacak?

arası hoşgörüyü on bir ayın tamamına hâkim kılmak beklenecektir bizden.

Tekbiri, kıyamı, kıraati, rükûu, secdesi, duasıyla ibadetlerin şahı olan namazı canlı tutmak olmazsa olmazımız.

Bize hayat ve hidayet olan yüce Kur'an'ın emir ve nehiyleriyle yaşamın pasını, isini, tozunu atmaktır vasfımız.

İftar ve sahurlarda helal aş anlayış ve idrakimiz, misafir bulma arayışımız, hep devamlılık arz etmelidir ki gözleri açık gitmesin Ramazanımız.

Un ufak olmamak için infak sancağını göndere çekmek ve yaşam boyu orada mukim tutmaktır bizden istenen.

Biricik örneğimiz, rehberimiz, önderimiz ve öğretmenimiz olan Allah Rasulü'nün (sas) her ana, her alana ve her adama; anlam, ahkâm ve ahlak ikram eden sünnet-i seniyyesine bağlılığı muhkemleştirmektir bizi bekleyen.

Günlerden tek tek derdiğimiz Müslüman şahsiyeti güllerini, köşe bucağa, eve sokağa, köye kasabaya, şehre ülkeye serpiştirmek güzelliğidir bize siperlenen.

Son nefese kadar tevhid ile şirkin, hakk ile batılın, adalet ile zulmün, hayır ile şerrin, ma'ruf ile münkerin/iyilik ile kötülüğün amansız mücadelesinde safını belli edip gereğini yapmaktır bizim farkımız ki erişebilelim lezzetlerin en nefisine.

Neşenin, huzurun, mutluluğun, birlikteliğin, kardeşliğin, ümmetliğin müminler tarafından en had safhada yaşanıp hissedildiği (hissedilmesi gerektiği) bayram vakitlerine erildiği gibi, bütün zamanların bu ahvale evrilmesi için var gücümüzle çabalamaktır bize yaraşan. Ve bunlar için yarışan olmalıdır yarışacak olan.

Yeni bir Ramazan ayına yepyeni güzelliklerle yani Gazze'nin ve tüm mazlum ümmetin kurtuluşuyla, tebessümüyle, tekbir ve tehlilleriyle ulaşmak ve ömrü Ramazan kılıp hakiki bayramlarda mümince buluşmak duasıyla…

Ümmet: Dine Has Bir Kıymet

Rüveyde Bera PALA

İslam, birlik olmanın doğurduğu mükemmeliyet okyanusu... İslam, sırt sırta vermenin çöllerden azad ettiği semavi bir müjde... İslam, kötü ruhları yok etmenin verdiği ulaşılmaz şevk...

Küfür, sinek bile yaratamayanların düştüğü hain çukur... Küfür, sol yanına kibrit çakıp ruhunu ateşe verenlerin yok olduğu kuru toprak... Küfür, yalan sistemlerin koynunda eziliveren sayısız emel...

Tezatlar arasında nefes almaya çalışan bir toplumuz. Müslümanlıksa her dönemde imtihana evrilen hayatların tutmaya çalıştığı sancaklardan ibaret. Hâlbuki din, kuru toprağı canlandırmaya yetecek kadar nefes almakta zorlanan bir din olmaktan kurtarılmalı.

Tezatlar arasında nefes almaya çalışan bir toplumuz. Müslümanlıksa her dönemde imtihana evrilen hayatların tutmaya çalıştığı sancaklardan ibaret. Hâlbuki din, kuru toprağı canlandırmaya yetecek kadar nefes almakta zorlanan bir din olmaktan kurtarılmalı.

Müslümanlar toprağını yaşatmak için değil, onu canlı tutmak için, hükümlerini haykırabilmek için, boş verilen her ayrıntısını kafalara yerleştirmek için çaba göstermeli. Gayretimiz hâlâ İslam yitip gitmesin, yeryüzünden silinmesin ve buyrukları eskimesin diyeyse bilelim ki biz, halkayı epey geriden tutuyoruz. Ortada felaha erdirdiğine inanılan bir din varsa geriye onun mahiyetini çözebilmek ve sorumlu tuttuğu çizgide yürüyebilmek kalmıştır. Bizim dinimizi güçlü tutan ve düşmanların gözüne korku salan tarafı da ümmet olabilmek, vadedilen cennete kol kola ilerleyebilmektir. Muhatabı olduğumuz her ayeti içimize sindirmek ve kalbimizi onun muhabbetiyle doldurmaktır.

Hayatımızda yer edinen her yara, uhrevi ilacını beklemektedir. Zira dünyevi sıkıntıları ancak ahiret düşüncesi tamir eder ve dert edindi-

ğimiz her şeyin çözümü, dinin uçsuz deryasında gizlidir. Gerçekten kurtulmayı arzulayan her nefis, birlik olmanın lezzetini düşler ve dünyanın verdiği zararı, ümmetin vereceği devalarla def edeceğinin farkındadır.

Şuurlu Müslüman, hakiki yuvasını arar. Bulunduğu ortamın ya şeklini bozar ya da onu yeniden şekillendirir. Sustuğu her cümle, bir kılıç yarası açar kalbinde. Konuşulması gerekenler içinde dolup taşarken puslu havaları uğratmaz ruhuna. Söylenecek sözleri, onu ayakta tutar. Gözleri sevdasını özgürce yaşayabileceği mekânları arar. Zamana damga vuracak etiketler oluşturur kendine. Hiçbir fırtınadan etkilenmez, hiçbir deprem temellerini sarsmaz. Yazar, çizer, belirler ve çözer. Ümmete dair, ümmet olmaya dair beslediği umutları cennete dek korur içinde. Rabbine, "Ben senin kulunum!" dediği günden beri gönlünde kırılgan bir iman taşır. Mürekkepler kurumadan evvel bedenini sayısız cihada sürükler. Böylece verilen tonlarca müjdeyi hak edebilmenin ümitvar çilesini çeker. Sahabece bir koşuşturma içindedir. Elinde daima küfrün cesetlerini parçalayacak bir kılıç bulunur. Zamanın zilletine inat, asla kınına sokmaz onu. Çünkü bilir ki kınında duran her kılıç, sahibini kalkansız bırakır.

İslam'ın arzuladığı bir birey olmanın hakkını verdikten sonra, ümmetin içinde bir yer bulur kendine. Birbirine kenetlenmiş, kardeş olmanın tadına varmış, anayasasını vahiyle sabitlemiş bir topluluğa varmanın heyecanını yaşar. Birken yapamadığını, binken yapar; birliğini kaybetmeden onurlu bir asker olarak yaşar. En sonunda İslam ve küfrün ayrımını yaptığı vakit, gerçek anlamda dinine has bir kıymet biçer. Yok olmamak için tutunduğu ümmet, var olmanın ne demek olduğunu öğretir. Şuurlu Müslüman, aklını ve kalbini aynı anda dinine adar. Ümmetin içindeki yürekler, birbirine bağlanarak yaşar. Yaşattıkları İslam da bu bağdan yükselen nurla nefes almaya devam eder.

Ümmet Bilincinin İnşası ve Günümüz Gerçeği

Kemal ÜNLÜTAŞ

İslam düşüncesinde "ümmet", sadece aynı inancı paylaşan insanların oluşturduğu bir topluluk değil; aynı kıbleye yönelen, aynı kitabı rehber edinen ve aynı peygamberin izinden yürüyen büyük bir kardeşlik halkasıdır. Hz. Muhammed'in inşa ettiği bu bilinç, ırkı, coğrafyayı ve dili aşan bir aidiyet duygusuna dayanır. Ümmet şuuru, işte bu ortak sorumluluk ve kader birliğinin adıdır.

Bizi yaratan Rabbimiz ister ki; aynı hakikate sevinelim, aynı haksızlığa üzülelim, aynı iyiliğe tebessüm edelim ve aynı zulüm karşısında gözyaşı dökelim. Çünkü mümin, yalnız yaşayan bir birey değil; büyük bir inancın, büyük bir ailenin parçasıdır.

Kur'ân ve sünnetin ışığında, ümmet olarak yeniden uyanmalıyız. Bizi birbirimizden ayırmaya çalışan tüm sınırlara, kavmiyetçi anlayışlara ve taassuba karşı, gerçek kimliğimiz olan "ümmet olma bilinci" ile ayağa kalkmalıyız. Okuduğumuz Kur'ân ve Peygamberin öğütleri, unutulmuş bu bilinci yeniden hatırlatacak tek rehberdir.

Yüce Allah Kur'an-ı Kerîm'de şöyle buyurur: **"Müminler ancak kardeştirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin..."** (Hucurat, 49/10). Bu ilahî hitap, ümmet bilincinin temelini ortaya koyar. Kardeşlik, sadece kan bağıyla değil; iman bağıyla kurulan en güçlü bağdır. Aynı Rabb'e iman edenler, aynı kıbleye yönelenler ve aynı kitabın rehberliğinde yürüyenler birbirlerine yabancı olamazlar. Nitekim Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bu hakikati şu çarpıcı benzetmeyle ifade etmiştir: *"Müminler birbirlerini sevmede, birbirlerine merhamet etmede ve birbirlerini korumada bir beden gibidirler. O bedenden bir uzuv rahatsız olduğunda, diğer uzuvlar da uykusuzluk ve ateşle ona iştirak eder"* (Müslim, Birr 66; Buhârî, Edeb 27). Demek ki ümmet olmak, sadece aynı inancı paylaşmak değil, aynı hissi paylaşmaktır. Bir yerde bir müminin kalbi kırıldığında, diğer kalpler sızlamıyorsa orada eksik bir bilinç vardır. Bir coğrafyada zulüm varsa ve biz rahat uyuyabiliyorsak, beden olma şuurunu kaybetmişiz demektir.

Rabbimiz bir başka ayette şöyle buyurur: **"Hep birlikte Allah'ın ipine sımsıkı sarılın ve ayrılığa düşmeyin..."** (Âl-i İmrân, 3/103). Bu ilahî çağrı, ümmet olmanın sadece duygusal değil, bilinçli bir birliktelik olduğunu gösterir. Aynı sevinci paylaşmak kadar, aynı sorumluluğu da omuzlamaktır ümmet olmak. Kardeşimizin derdiyle dertlenmek, onun sevincini kendi sevincimiz bilmek; işte gerçek iman olgunluğu budur. Ancak günümüzde ümmet öyle bir hale geldi ki, bırakın aynı şeye üzülüp sevinmeyi; birbirinin

kuyusunu kazacak kadar uzaklaştı. Haksızlık karşısında dilsizleşti, ümmet şuuru yerini cemaatçi taassuba ve bölücülüğe bıraktı. Kavmiyetçilik ve milliyetçilik, ümmeti parçaladı. Müslümanların sınırları, masa başlarında kendini ilah zanneden zalimlerin kaleminde çizilir oldu ve en acısı, milyonlarca Müslüman'ın bunu sessizce seyretmesiydi. Oysa kimliğimiz; Allah'a kul olmak, Peygamberin yolunu takip etmek ve ümmetin bir parçası olarak birbirimize bağlanmaktır. Müstekbirlerin bize yapıştırdığı "Kürt, Türk, Suriyeli, Iraklı, Azerbaycanlı" gibi etiketler, bu gerçek kimliği unutturamaz.

Peygamberimiz Muhammed (s.a.v.) bizlere ümmet olmanın önemini, bir bedene benzeterek anlatmıştır. Müslüman, bir başka Müslümanın acısını görüp kayıtsız kalamaz; onun sevinciyle sevinip, derdiyle dertlenir.

Kur'ân ve sünnetin ışığında, ümmet olarak yeniden uyanmalıyız. Bizi birbirimizden ayırmaya çalışan tüm sınırlara, kavmiyetçi anlayışlara ve taassuba karşı, gerçek kimliğimiz olan **"ümmet olma bilinci"** ile ayağa kalkmalıyız. Okuduğumuz Kur'ân ve Peygamberin öğütleri, unutulmuş bu bilinci yeniden hatırlatacak tek rehberdir.

Tarih boyunca İslam ümmetini zayıflatmak isteyen güçlerin en fazla hedef aldığı kavramlardan biri şüphesiz ümmet şuurudur. Çünkü ümmet bilincini kaybetmiş bir topluluğu bölmek, parçalamak ve etkisiz hâle getirmek çok daha kolaydır. Nitekim tarihî süreçte bunun acı örnekleri defalarca yaşanmıştır. Bir ayette Rabbimiz: **"Dinlerini parça parça edip grup grup olanlardan olmayın."** (Rum, 30/32) buyrularak tefrikanın (ayrışmanın) ümmeti zayıflatan en büyük hastalıklardan biri olduğu bildirilmiştir.

Bugün İslam coğrafyasına bakıldığında, siyasi sınırların, mezhebi çekişmelerin, etnik ayrışmaların ve menfaat çatışmalarının ümmet bilincini ciddi şekilde zedelediği görülmektedir. Oysa müminler arasındaki bağın mahiyeti Kur'an'da şöyle tarif edilir: **"Müminler ancak kardeştir."** (Hucurat, 49/10). Kardeşlik hukuku zedelendiğinde, ümmet şuuru da zayıflar. Bu zayıflama ise dış müdahalelere açık bir zemin oluşturur. Nitekim Allah Resulü, Muhammed ümmetinin dağınıklığının doğuracağı sonucu asırlar önce haber vermiştir: *"Yakında milletler, yemek yiyenlerin çanağa üşüştükleri gibi sizin üzerinize üşüşecekler."* Sahabiler: "O gün sayımız az olduğu için mi?" diye sordular. Peygamber Efendimiz: *"Hayır, bilakis o gün sayınız çok olacak; fakat selin sürüklediği çer çöp gibi olacaksınız…"* (Ebû Dâvûd, Melâhim, 5). Bu hadis, sayısal çokluğun tek başına güç anlamına gelmediğini; asıl gücün bilinç, birlik ve dirayet olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Yaşanan sorunları yalnızca dış güçlere bağlamak eksik bir değerlendirme olur. Kur'an-ı Kerim, bu konuda temel bir ilke koyar: **"Bir toplum kendilerinde olanı değiştirmedikçe Allah onların durumunu değiştirmez."** (Ra'd, 13/11). Dolayısıyla ümmet şuurunun zayıflaması; ibadet hayatındaki gevşeme, ahlaki çözülme, dünyevileşme ve adalet duygusunun kaybıyla da doğrudan ilişkilidir. Ümmet bilinci, sadece ortak bir slogan değil; ortak bir sorumluluk ve ahlaki duruştur.

Ümmetin yeniden toparlanması; hamasetten ziyade şu adımlarla mümkündür:

* Kur'an merkezli bir bilinç inşası

* Sahih sünnetle ahlaki diriliş

* Mezhep ve kültürel farklılıkları çatışma değil zenginlik olarak görmek

* Eğitim ve ilim seferberliği

* Adalet ve merhamet temelli toplumsal dönüşüm

Allah Teâlâ'nın şu müjdesi ise ümit kapısını daima açık tutmaktadır: **"Gevşemeyin, üzülmeyin; eğer iman etmiş kimseler iseniz üstün olan sizsiniz"** (Âl-i İmrân, 3/139). Sonuç olarak ümmet şuuru; romantik bir geçmiş özlemi değil, bugünü inşa etme sorumluluğudur. Birlik; sloganla değil iman, ahlak ve fedakârlıkla yeniden tesis edilebilir. Selin sürüklediği çer çöp olmamak için, vahyin rehberliğinde sağlam bir bilinç inşasına her zamankinden daha fazla ihtiyaç vardır.

Bugün bize düşen; geçmişin ihtişamıyla avunmak değil, vahyin rehberliğinde yeniden dirilmektir. Ümmet şuuru; hamasetle değil, ahlakla; sloganla değil sadakatle; kalabalıklarla değil bilinçle ayağa kalkar. Her bir mümin, ümmetin kaderinden sorumlu olduğunu idrak ettiğinde dağınıklık yerini dirilişe bırakacaktır.

Unutulmamalıdır ki ümmet, sınırlarla çizilmiş bir coğrafya değil imanla örülmüş bir kardeşliktir. Eğer kalpler yeniden Kur'an'da birleşir, hayatlar sünnetle istikamet bulursa; parçalanmışlık yerini vahdete, zayıflık yerini izzete bırakacaktır.

Asıl soru şudur: *Ümmetin yeniden dirilişi için biz nerede duruyoruz?* Çünkü ümmet, başkaları değiştiğinde değil biz değiştiğimizde ayağa kalkacaktır.

Hilalden Bayrama Ümmet Şuurunun İnşâsı

Kanarya Banu DAĞ

Ramazan, kronolojik akış içinde konumlanmış sıradan bir zaman dilimi olarak okunamaz. O, zamanın terbiye edildiği, insanın, varlık hiyerarşisi içindeki yerini yeniden idrak ettiği ilahî bir inşa sürecidir.

Hilalin görülmesiyle başlayan bu süreç, biyolojik ihtiyaçların askıya alınmasından ibaret kalmaz, nefsin tahakküm alanı daraltılırken, kalbin idrak ufku genişletilir. Ümmet şuuru, işte bu genişlemenin tabii bir neticesi olarak ortaya çıkar. Aynı imsakla susan, aynı iftarla çözülüp aynı duaya yönelen insanların, mekânı aşan ortak vicdan hâlidir bu.

Ümmet, sosyolojik bir yığın yahut istatistiksel bir çoğunluk olarak ele alınamaz. O, müşterek bir ahlâk tasavvurunun, müşterek bir sorumluluk bilincinin ve müşterek bir kader idrakinin adıdır.

Ümmet, sosyolojik bir yığın yahut istatistiksel bir çoğunluk olarak ele alınamaz. O, müşterek bir ahlâk tasavvurunun, müşterek bir sorumluluk bilincinin ve müşterek bir kader idrakinin adıdır. Ramazan ayı, bu idrakin billurlaştığı müstesna bir zaman dilimidir.

Ramazan ayı, bu idrakin billurlaştığı müstesna bir zaman dilimidir. Çünkü bu ayda insan, yalnızca bedensel arzularını dizginlemez, bencilliğin merkezî konumunu sarsar, israfın normalleştirilmiş dilini susturur, kayıtsızlığın alışkanlığa dönüşmüş konforunu terk eder.

Açlık, burada bir eksiltme olarak değil, idrak kazandıran bir talim olarak tecrübe edilir. Fukaranın midesiyle hayata bakabilme kabiliyeti, bu talimin en mühim kazanımıdır. Tokluğun içinden kurulan merhamet geçicidir, açlığın yoğurduğu adalet ise kalıcı bir ahlâk üretir.

Gurbet kavramı, yalnızca coğrafî uzaklıklarla izah edilemez. Asıl gurbet, insanın kendi kalbine mesafe düşürmesidir. Ramazan, bu mesafeyi kapatan bir kurbet (yaklaşma, yakınlaşma) çağrısı olarak belirir. Kul ile Rabbi arasındaki irtibat yeniden tahkim edilir, dünya metaının,

uhrevî bir semereye dönüştürülebileceği idraki derinleşir. Sahip olunanların mülkiyet değil emanet olduğu bilinci, bu ayda teorik bir kabul olmaktan çıkarak yaşanmış bir hakikate dönüşür. Bu dönüşüm, nefsin sarsıldığı eşiğe işaret eder. Çünkü nefs, imtiyaz alanı daraldıkça çözülür. Bu çözülüş, kıyamet fikrini soyut bir ihtimal olmaktan çıkarır, hesap düşüncesini, insanın günlük hayatına nüfuz eden canlı bir gerçeklik hâline getirir.

Ramazan ayı, dirilerin ölü elbisesini denediği bir tefekkür iklimi sunar. Kabirde sorulacak sorular, bu dünyada yankı bulur. "Niçin yaşadın?" sorusu sahur vaktinde boğazda düğümlenen bir muhasebeye dönüşür. "Kimin için yaşadın?" sorusu, iftar sofrasında tabaklara bakarken vicdanın derinliklerinde yankılanır. Bu yönüyle Ramazan, tezkiyenin en yoğun yaşandığı zaman dilimidir. Sadeleşme, arınma ve fazlalıklardan kurtulma, bu ayda ahlâkî bir disiplin hâlini alır. Fevz-i kanaat de bu iklimde kök salar: Azla yetinmenin psikolojik rahatlığı değil, azla derinleşmenin metafizik imkânı…

Ashab-ı Suffa ahlâkı, Ramazan'da yeniden hatırlanır ve yeniden yorumlanır. Suffa, tarihsel bir mekândan çok, varoluşsal bir hâlin adıdır. Dünya ile arasına bilinçli bir mesafe koymuş, insanla arasındaki bağı ise merhametle tahkim etmiş bir duruş… Bu ahlâkın günümüze taşınması, romantik bir nostaljiyle değil, somut fedakârlıklarla mümkündür. Sofranın paylaşılması, vaktin bölünmesi, fazladan olanın değil, ihtiyaç duyulanın da gözden çıkarılması bu ahlâkın güncel karşılıklarıdır. Ramazan, artandan verilen sadakadan mürekkep de değildir.

Eksilerek çoğalan bir varoluş bilincinin mektebi olarak okunur. Bu sebeple Ramazan, gürültüyle tüketilen bir eğlence mevsimine indirgenemez. Panayır dili, sahne gösterilerinin estetiği ve gösteriş merkezli neşe anlayışı, bu ayın ruhuyla irtibat kuramaz. Ramazan'ın sesi derindir, sükûtu tercih eder. Neşesi içten doğar, teşhire ihtiyaç duymaz. Bayram da bu yüzden ümmetin bayramı olarak anlam kazanır. Nefsî yüklerinden hafiflemiş, kardeşlik bilinciyle derinleşmiş bir topluluğun sevincidir.

Fıtır ve fitre, bu ahlâkî terbiyenin toplumsal mühürleri hükmündedir. Fıtra, insanın bozulmamış özüne, fitre ise bu özü muhafaza etme sorumluluğunun kamusal ilanına işaret eder. Sadaka, burada bir lütuf kategorisinde değerlendirilmez, insan olmanın tabiî borcu olarak idrak edilir.

Zengin ile fakir arasındaki ilişki, hiyerarşik bir üstünlük zemini üzerinde kurulmaz, insanlığın kendi dengesini yeniden tesis etme çabası olarak anlam kazanır. İsraf edilmiş bir ömrün son anda yapılan telafisi değil, baştan inşa edilen bir ahlâk düzeninin ayrılmaz parçası hâline gelir.

Anadolu irfanı, Ramazan'da kendini daha berrak bir dille ifade eder. Gösterişten arınmış iftarlar, sessiz sahurlar, kimsenin bilmediği yardımlar… Bu irfan, "ben"i yüksek sesle dile getirmeyi edep dışı; "biz"i fısıltıyla taşımayı ise hikmet olarak görür. Kendi aynasına bakabilen insan tipini inşa eder. Başkasının kusurunu teşhir etmek yerine, kendi noksanıyla yüzleşebilen bir şahsiyeti var eder. İstiğfar, bu yüzleşmenin tabiî neticesi olarak çoğalır. Zira insan, kirlenebildiğini idrak ettiği ölçüde arınmanın yolunu arar.

Bayram, bu uzun terbiyenin imtihan anı olarak belirir. Açlığın sona ermesiyle sınırlı bir sevinç elde edilmez. Kazanılan şuurun muhafaza edilip edilmediğinin göstergesi görülür hale gelir. Ramazan boyunca elde edilen her ahlâkî kazanım, bayram gününde tartıya çıkar. Ümmet şuuru da bu tartıda kendini ele verir: Bayram, yenilenmiş elbiselerin ötesinde, yenilenmiş vicdanların günü hâline gelebilmiş midir?

Ramazan, vahyin güzelliğini metinlerden hayata indiren ilahî bir imkân olarak okunur. Bu imkânı ıskalayan, bir ayı geride bırakmış sayılmaz, varoluşuna dair büyük bir fırsatı heba etmiş olur. Bu ayı hakkıyla yaşayan ise, sessiz adımlarla bir ümmetin kalbine doğru yürür.

Mü'mince Tavır

Rüfeyde DURMAZ

Müslüman olmak, mümince bir tavır takınmak ve bunu hayatının her alanında mümin şahsiyetiyle yaşayarak davranmak demektir. Bu, birçok konuda nasıl davranacağını, hatta nasıl hissedeceğini bile belirler. Bu sebeple sevinçleri ve mutlulukları olduğu gibi, üzüntüleri ve kederleri de mümin tavırla karşılamak durumundayız. Bahsettiğim şey, boğazdan aşağı inmeyen, sadece kimlikte yazan bir Müslümanlık değil; hayatın her alanına aksettirilmiş, yayılmış bir tavırdır. Bu yüzden mutluluklar da daha farklı bir anlam kazanır, kederler ve üzüntüler de.

Mümince tavırda mutluluklara, geçici dünyanın geçici metaları gözüyle bakılır. Dolayısıyla nimetler ve sevinçler, mümin bir şahsiyet için olduğundan çok daha büyük ve vazgeçilmez şeyler gibi görünmez. Nimetlere bakış da farklıdır; onlar şükür gerektiren, aşırıya kaçmadan karşılanması gereken emanetlerdir.

Mümince tavırda mutluluklara, geçici dünyanın geçici metaları gözüyle bakılır. Dolayısıyla nimetler ve sevinçler, mümin bir şahsiyet için olduğundan çok daha büyük ve vazgeçilmez şeyler gibi görünmez. Nimetlere bakış da farklıdır; onlar şükür gerektiren, aşırıya kaçmadan karşılanması gereken emanetlerdir. Aynı şekilde üzüntü ve kederlere de mümince yaklaşmak durumundayız. Bu yüzden çoğu zaman belki de acıları, başkalarının yaşadığı kadar derin ve sınırsız yaşayamıyoruz.

Mesela 6 Şubat depremi… Birçok insan gibi çok fazla kaybı olan insanlar olarak biz de büyük acılar yaşadık. Fakat mümince bir tavır takınmamız gerektiği için bu üzüntülere ve kede-

re de Kur'an ve sünnetin ışığında, belli bir sınır ve edep içinde yaklaşabiliyoruz. Çünkü hep ahiret boyutunu düşünüyoruz.

İnsanlar acılarını rahatça dışa vurup bağırıp ağlarken, biz çoğu zaman gözyaşlarımızı içimize akıtıyoruz. İnsanlar kayıplarının yasını uzun süre tutarken, biz onların şehit olmasını umarak bununla teselli buluyoruz. Hatta bununla sekinet buluyoruz. Acılarımızı çok fazla dillendiremiyor, doya doya yaşayamıyoruz. Bunu dramatize etmek için söylemiyorum. "Keşke ben de acımı bağıra çağıra yaşasaydım" demiyorum. Bilakis elhamdülillah, diyorum. Çünkü bu mümince tavır insanı hem dünyada hem ahirette koruma altına alıyor. Dünyada ruhun günden güne kararmasını engellerken, ahirette sabır ve ecir olarak karşılık buluyor. Bunu sadece paylaşmak, yazıya dökmek istedim. 6 Şubat depremlerinin yıldönümü yaşıyoruz.

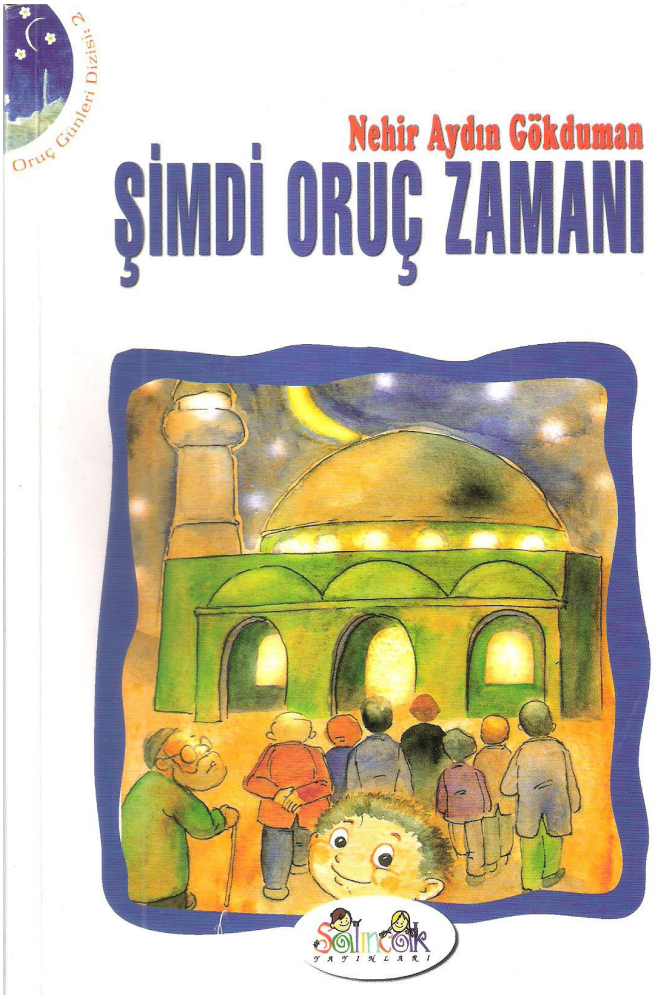
Allah şahit ki Gazze'nin maruz kaldığı soykırım ve dünyada bu kadar Müslüman acı çekerken, zalimler cirit atarken, kendi şahsî acılarımıza üzülmeye bile utandık. Haya ettik. Bizim için önce ümmetin derdi geldi. Elhamdülillah ki Allah bize böyle bir şuur verdi. İnşallah bunu hakkıyla yaşayabilmişizdir. Ama şunu da söylemek istiyorum: Biz de üzülüyoruz. Her 6 Şubat yaklaştığında derin bir hüzne ve kedere gark oluyoruz. Fakat mümince tavrımız, bu acının içinde kaybolmamamız gerektiğini bize hatırlatıyor. Bu yüzden "önce ümmet" deyip kendi derdimizi dile getirmeye bile haya ediyoruz. Oysa biz de insanız. Bizim de acziyetlerimiz, zaaflarımız var. Elbette zaman zaman biz de o acının içinde kayboluyoruz. Ama mesele orada kalmamak; mümince bir duruşla yeniden toparlanabilmek.

Ramazanı Öykülerle Yaşamaya Ne Dersiniz?

Fatih PALA
fatihpalafatih@gmail.com

Romanlarla başladığı yazarlık serüvenini öykülerle ve özellikle de çocuk öykü ve masallarıyla sürdüren anlamlı sözler sahibidir yazar Nehir Aydın Gökduman. Hanım yazarların kaleminden çıkmış eserleri okurken bazen kendimi, içine kadının kendi yüreğini de katarak pişirdiği bir aşla, şefkatli bir büyütüşle terbiye edilmiş bir evlatla hemhal olmuş bulurum. İşte Nehir hanıma ait okuduğum tüm çalışmalarda, bunları hissettiğimi belirtmekte önemli bir fayda görürüm.

Öykülerin bütününün muhtevasını "Ramazan", "Oruç", "Teravih" ve "Kur'an"ın oluşturduğu leziz iki öykü kitabı olan **Şimdi Oruç Zamanı** ve **Sevap Yağmuru** eserlerini, şu mübarek Ramazan günlerinin nur ikliminde, siz kardeşlerimizle paylaşmayı kendimize bir görev bildik. Her iki kitap boyunca neler okuduk, ne güzel iklimlere daldık ve ne kadar huzurlu olduk, huzurla dolduk ah bir bilseniz! Öykü kahramanlarının her biri birbirinden heyecanlı, sevecen, fedakâr, oruç, Kur'an ve teravih sevdalısı çocuklar olarak çıkıyor karşımıza. Onlarla birlikte Ramazan'ı yaşıyoruz, orucumuzu tutuyoruz, muhteşem iftarlara erişiyoruz, büyüklerimize yardım ediyoruz, ezanı bekliyoruz, sahura kalkıyoruz mahmur gözlerle, sevinç içerisinde teravih saflarına dâhil oluyoruz. Neşe içinde Kur'an ayını soluyoruz küçümen yüreklerine

rağmen, içlerinde kocaman iman taşıyan öykü kahramanlarıyla.

Oruç kuşunu sabah ezanıyla tutup akşam ezanıyla bırakmanın telaşı

Pınar Yayınları'nın çocuk yayınları kuruluşu olan Salıncak Yayınları'nın Oruç Günleri Dizisi'nin 2. ve 3. kitapları olan dokuz öykülü Şimdi Oruç Zamanı ve yedi öykülü Sevap Yağmuru eserleri, Eylül 2006'da okuyucuya ulaşmış. Eserlerin, öykülerin içeriğine uygun çizimlerle süslenmesi daha bir canlılık getirmiş doğrusu okuduklarımıza. Çocuklarımızın okuduklarını zihinlerinde canlandırmalarına yardımcı olan tebrik edilesi bir uygulamadır bu. Hani tarihî bir film izlersiniz de tarihî şahsiyetleri film karakteriyle özdeştirirsiniz ya (Hz. Yusuf, Hz. Meryem filmlerinde olduğu gibi); işte sayfalar arasına anlamlı bir şekilde serpiştirilmiş resimlerle de öykü kahramanları bir oluyor.

Oruç kuşunu sabah ezanıyla tutup akşam ezanıyla bırakmanın telaşında olanları seyre dalmışken, bir bakıyoruz mahallelerinde teravihe yetişecek cami inşaatında gayret üstüne gayret gösteriyor kahramanlarımızdan biri. Bir diğerinin sınıflarında iftar yapmak için, hep birlikte yaptıkları o doruklara varan heyecanlı hazırlıklarına şahit oluyoruz. Kimisinin dedesinden dinlediği hikâyelere, aynı dikkatle biz de kulak veriyoruz. O ihtiyar gençlerin dimağında hiç eksilmeyen erdem yüklü anlatışlara, bayılıp gidiyoruz. Ramazan gelmeden önce öğretmeninin günlük tutma önerisini, Ramazan boyunca anne babasından gizleyerek gün gün oruç günlerini, hislerini günlük defterine yazarak bayram günü ailesiyle paylaşan zeki bir afacanı da buluyoruz öykülerin birinin içinde. Peki, ya üniversiteyi kazanıp başka bir şehre gitmesinden bu yana dört ay geçen ağabeylerini, bayram için dört gözle bekleyen sabırlı -ya da sabırsız diyelim- kardeşlerin sevincine ortak olmamızı nasıl tarif edelim?

Hep birlikte bir aile güzelliği içinde amca ve dayılarla, teyze ve halalarla, nine ve dedelerle geçen doyumsuz Ramazan sofralarında bir yağ misali erimeye kesiyoruz. Kendisinin de İstanbul'da yaşamaklığından kaynaklanıyor olsa gerek ki, bir Eyüp Sultan Camii sınırlarında geçen iftar ve teravih hatırasını, bize, minik bir yürek kanalıyla aktarıyor yazar hanım. Yine kahramanımızın birinin babasının öğüt niteliğinde sarf ettiği şunlara yakın sözleri, bilinçli bir aile ile karşı karşıya olduğumuzu anımsatıyor bize: Rabbimizin bize emrettiği her ibadette derin hikmetler vardır. Mesela namaz kılarken ruhumuz dünya meşgalesinden uzaklaşır, Rabbimize saygı ve sevgimiz doruğa çıkar. Secdelerimizde kulluğumuzu, Allah'a gönülden boyun eğdiğimizi hissederiz. Oruç ise yine Rabbimizin emirlerinden bir emirdir. Oruç tutarak nefsimizi terbiye etmeyi öğreniriz. Birbirinden güzel dünya nimetlerine Rabbimizin rızası için sabrederiz. İbadetlerimizi gerçek anlamlarını bilerek yaparsak hem sevap kazanır hem de iyi, güzel ve hayırlı insanlar olmayı başarırız…

Köy ramazanlarının tadına doyulmayan lezzeti

Tövbe edip artık eski yaşamına dönmemeye söz verenlerin, iyilik ve hayır yolunda amansız çaba sarf edenlerin takdirlik hayatlarının Ramazan'da daha da güzel bir safhaya ulaştığını okuyoruz kimi öykülerde. Hele köy ramazanlarını yansıtan kimi öyküler var ki, içinden çıkası gelmiyor insanın o bozulmayışların, saflıkların, sadeliklerin. Tertemiz hava, yemyeşil çayırlar, gürül gürül akan dereler, cıvıldaşan kuşlar, heybetli dağlar, gösterişsiz haneler, yardımsever insanlar, görevlerini eksiksizce yerine getiren hayvancağızlar… Bütün bu güzelliklerin üstüne bir de Ramazan'ın gelmesi demek, atmosferin meleklerin bile gıpta ile bakacağı bir hale dönüşmesi demektir.

Rahmet, sevgi ve merhamet ayı olan bu güzeller güzeli Ramazan'ı bir de öykülerde solumak, size, ailece farklılık katacağına inanıyoruz. Doğdukları gibi hep saf ve temiz bir ömür sürmelerini arzuladığımız evlatlarımıza, güzel bir Ramazan hediyesi olarak sunabiliriz bu öykü kitaplarını mesela. Onun tarifi zor o manevi iklimini, karınca kararınca cümleleriyle çocuk dilinde vermeyi başaran yazar hanıma, "Ramazan" gibi bir ömür ve "Bayram" gibi de bir son diliyoruz af ve merhamet sahibi yüceler yücesi biricik Rabbimizden. Ve tabi cümle kardeşlerimize… Özellikle de mazlum, mağdur ama onur, izzet ve şeref timsali yiğit mümin ve mücahitlere.

Seyf el-İslam Kaddafi, Neden Ölmek Zorundaydı?

Anas el-GOMATI
Al-Jazeera English
10.02.2026
Çeviren: İsmail CEYLAN

Seyf el-İslam Kaddafi, 2011'de yakalanmasından beri yaşadığı, Libya'nın batısındaki dağlık bir kasaba olan Zintan'daki yerleşkesinde 19 kurşunla vuruldu. Güvenlik kameralarını devre dışı bıraktıktan sonra yerleşkeye dört maskeli adam girdi. Yaklaşık 90 dakika önce, korumaları açıklanamayan nedenlerle bölgeden çekilmişti. Ateş açıldığında, saldırganlar kaçmadı. Gittiler. Çatışma olmadı. Takip olmadı. Sorumluluk üstlenme olmadı. Failler, Libya'da genellikle katillerin soruşturmadan korkacak bir şeyleri olmadığı anlamına gelen, bir sessizliğe büründüler.

Onun adı, Libya'nın rakip elitlerinin ne kontrol edebileceği ne de etkisiz hâle getirebileceği alternatif bir halefiyet çizgisi sunuyordu.

Saif, 2011'de öldürülmeden önce kırk yılı aşkın bir süre Libya'yı yöneten Muammer Kaddafi'nin oğluydu. 2014'ten beri ülke iki rakip güç merkezi arasında bölünmüş durumda. Batıda, sonuncusu Başbakan Abdülhamid Dbeibah liderliğindeki Trablus'taki ardışık hükümetler, yetkilerini Birleşmiş Milletlerin tanınmasından alıyorlar. Doğuda ise, isyancı askeri komutan Halife Haftar, Birleşik Arap Emirlikleri, Rusya ve Mısır'ın desteğiyle askeri güç kullanarak toprakları kontrol ederken, Bingazi'deki kâğıt üzerindeki hükümet, fiilen askeri yönetime sivil bir kılıf sağlıyor. Her iki taraf da ulusal seçimlerle karşı karşıya kalmadı ve kalmayı da planlamıyor.

Cinayetin mekaniği kendi hikayesini anlatıyor. Bu, kaostan doğan bir şiddet değildi. Saif'in hareketlerini, korumasını ve her ikisini de yöneten gayri resmi kuralları bilen aktörler tarafından dar bir zaman dilimi içinde yürütülen bir operasyondu. Yakın çevresindekiler bunu içeriden bir iş olarak tanımladılar. Ona ulaşmak silahtan daha fazlasını gerektiriyordu. Rutinlerine, korumalarına ve onu gizlice hayatta tutan katmanlı düzenlemelere erişim gerektiriyordu. Yıllarca Saif, yerel anlaşmalar ve zaman zaman Rusya bağlantılı güvenlik desteğiyle korunarak, çeşitli derecelerde gizlilik içinde yaşamıştı. Saldırı gecesine gelindiğinde, tüm bu koruma ortadan kalkmıştı. Operasyonu planlayan kim olursa olsun, bunun böyle olacağını biliyordu.

Trablus'un en büyük milis gücü olan İstikrar Destekleme Gücü (SSA) komutanı Abdelghani al-Kikli geçen yıl rakip bir tugay tarafından suikasta uğradığında, sonuç anında kaos oldu. Silahlı çatışmalar başkenti büyük oranda felç

etti. Zintan operasyonu buna hiç benzemiyor. Hassasiyeti ve ardından gelen sessizlik, farklı bir aktöre işaret ediyor. Haftar'ın güçlerinde üst düzey bir subay ve Uluslararası Ceza Mahkemesi tarafından aranan Mahmoud al-Werfalli, 2021'de Bingazi'de gün ışığında vurularak öldürüldü. Ardından ciddi bir soruşturma yapılmadı. Diğerleri de benzer şekilde ortadan kayboldu.

Muammer Kaddafi'nin kurduğu siyasi düzen 2011'de ortadan kaybolmadı. Parçalandı ve yeniden yapılandırıldı. Haftar, bu düzenin parçalarını, aşiret himaye ağlarını, güvenlik hiyerarşilerini ve milis ekonomisini alıp kendi ailesinin etrafında yeniden bir araya getirdi; bu düzenin temelini ise oğlu Saddam'ın komuta ettiği, Tarık bin Ziyad Tugayı oluşturuyor.

Eski rejimin sadık yandaşları bu sistemden dışlanmadı, ancak sistem içinde asla güvenilmediler. Kaddafi yanlısı siyasi figürler ve komutanlar Haftar döneminde geri dönmeye teşvik edildi ve 2014'ten sonra şartlı koşullar altında sisteme dahil edildiler. Bir zamanlar Saif'in kardeşi Khamis'in kötü şöhretli 32. Tugayı ile bağlantılı olan Hasan Zadma gibi isimler, ortak olarak entegre edilmek yerine, faydaları için sisteme alındılar. Varlıkları Haftar'ın kontrolünü tehdit ettiğinde, marjinalleştirildiler veya dağıtıldılar. Saif'e ise bu şartlı dahil olma bile, asla teklif edilmedi. Sistem dışında kaldı, hoşgörüyle karşılandı, kontrol altında tutuldu ve izlendi; asla tamamen etkisiz hale getirilemeyecek alternatif bir miras çizgisinin hatırlatıcısı oldu. 2017'den beri sürekli suikast tehdidi altında yaşıyordu.

Saif, değişimi temsil etmiyordu. Bir alternatifi temsil ediyordu. Yarattığı tehlike yapısal nitelikteydi. Haftar'ın koalisyonu ideolojiyle değil, himayecilikle bir arada tutuluyordu ve himayecilik eşitsiz bir şekilde dağıtılıyordu. Bazı kabileler ve silahlı gruplar diğerlerinden daha fazla alıyordu. Sadakat, her fraksiyonun ne elde edebileceğine göre ayarlanmış, karşılıklı çıkar ilişkisine dayalıydı. Haftar'ın ölümü durumunda, haksızlığa uğradığını hissedenler, halefiyeti şartlarını yeniden müzakere etmek veya daha iyi bir anlaşma sunana geçmek için bir fırsat olarak göreceklerdi. Onları cezbetmek için yeterince sembolik bir geçmişe ve soyadına sahip tek kişi, Haftar'ın yeniden şekillendirdiği sistemin varisi Saif'ti. O sistemi yıkmazdı. Aynı himayecilik mantığı ve aynı otoriter reflekslerle onun üzerinden yönetirdi. Aynı sistem, farklı aile.

Bu durum onu son derece zorlu bir lider haline getirdi. Cinayetten 48 saat önce Saddam Haftar, başbakanın yeğeni ve Libya ulusal güvenlik aygıtının başı İbrahim Dbeibah ile Paris'teki Elysee Sarayı'nda gizlice görüştü. Resmi bir açıklama yapılmadı. Sızıntılar tek bir gündemi işaret ediyor: Libya'nın rakip kamplarının, Libya Silahlı Kuvvetlerini (LAAF) resmen devletin kontrolüne alacak, bakanlıkları ve kurumları Haftar ve Dbeibah aileleri arasında bölecek ve seçimleri on yıldan fazla bir süre erteleyecek bir plan. Libyalılar 2014'ten beri oy kullanmadı. Bu şikâyet, her başarısız geçiş, her tutulmayan seçim sözü, aynı kişileri iktidarda tutmak için tasarlanmış her yeni geçici düzenleme ile daha da derinleşti. Paris'te müzakere edilen bir aile bölüşümü, durumu volkanik hale getirebilirdi. Saif'in bunu istismar etmek için bir programa ihtiyacı yoktu. Sadece seçim pusulasında yer alması yeterliydi. İptal edilen 2021 başkanlık seçimlerinde, Haftar'ın önemli ölçüde önünde oy aldı. Eğer tek geçerli adaylar otoriterler ise, kurulu düzene karşı çıkan otoriter kazanır.

Öldürülmesinden beş gün sonra, Saif'in aşireti onu, uzun zamandır babasının sadıklarının yaşadığı bir kasaba olan Bani Walid'e gömdü. Onlar babasının aşiret merkezi olan Sirte'yi istiyorlardı. Haftar'ın güçleri buna izin vermedi. Taziye törenleri engellendi. Halkın yas tutmasına izin verilmedi. Saif on yıl boyunca nerede yaşayabileceği, kimlerle görüşebileceği ve ne zaman konuşabileceği konusunda yönlendirildi. Katilleri nerede öleceğine, rakipleri nerede gömüleceğine karar verdi. Kimse tutuklanmadı. Kimse tutuklanmayacak. Libya'da bir cinayetten sonraki sessizlik, asla bir cevabın yokluğu anlamına gelmez. Aksine, cevaptır.

Çanakkale Savaşlarında Siyon Katır Birliği

Ahmet Zeki İZGÖER

20. yüzyılın başından itibaren Batılı sömürgeci devletler, Osmanlı Devleti'ni yıkmak amacıyla faaliyetlerini hızlandırmışlar, her türlü oyun ve entrikayı sahneye koyarak katkı ve desteklerini aldıklarını Siyonistleri kullanmaktan utanmamışlardır. Oyunun baş aktörü İngiltere'dir.

Filistin'de Yahudilere toprak vermeyen sultan olarak tarihe geçen II. Abdülhamid'e 1909'da tahttan indirildiğini bildirmek üzere Yıldız Sarayı'na gelen heyet arasında Selanik Milletvekili Musevi Emmanuel Karasu'nun da bulunması ve sultanın bir fesat yuvası olan Selanik'e sürülmesi, üzerinde düşünülmesi değer bir husustur.

Tanzimat'ın ilânından itibaren Osmanlı yönetimine etki eden Batılıların İİ. Abdülhamid'in tahttan indirilmesi ile yetinmeyip bu kez devleti ortadan kaldırmak istedikleri çok açıktır. Ortaya çıkarılan suni krizler, meydana getirilen kaos ortamları ve basit problemlerle 1910'da İtalyanların Trablusgarb'ı işgali, 1912›de başlayan Balkan Savaşları ve 1914'de İ. Dünya Savaşı'yla devam ettirilen Osmanlı'yı yok etme çaba ve gayretleri maalesef başarılı olmuştur.

Tanzimat'ın ilânından itibaren Osmanlı yönetimine etki eden Batılıların II. Abdülhamid'in tahttan indirilmesi ile yetinmeyip bu kez devleti ortadan kaldırmak istedikleri çok açıktır. Ortaya çıkarılan suni krizler, meydana getirilen kaos ortamları ve basit problemlerle 1910'da İtalyanların Trablusgarb'ı işgali, 1912›de başlayan Balkan Savaşları ve 1914'de I. Dünya Savaşı'yla devam ettirilen Osmanlı'yı yok etme çaba ve gayretleri maalesef başarılı olmuştur.

Bilindiği üzere Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'nda Galiçya (Romanya), Dömeke (Bulgaristan), Sarıkamış, Filistin, Medine, Kafkaslar gibi pek çok cephede mücadele etmek zorunda kalmıştı. Bu cephelerden biri ve belki de en önemlisi Çanakkale idi.

Siyonist bir birlik kurma fikrini ortaya atan Wladimir Jabotinsky. Siyon Katır Birliği'nin içinde yer almasa da daha sonra kurulan Yahudi Lejyonu'na katılan ilk kişidir.

(John Henry Patterson, *Sion Katır Birliği Komutanından Çanakkale Savaşı'nda Siyonistler*, DBY Yayınları, 2. Baskı, İstanbul 2014, s. 232)

Çanakkale›de yapılan çıkartma harekâtına İngiliz ve Fransızlar kendilerinin dışında Osmanlı ile hiçbir alakası olmadığı halde Kanadalılar, Cezayir Berberileri, Senegal zencileri, Avustralyalılar, Yeni Zelandalılar ve Hintlileri dâhil etmişlerdi. İngiltere, kolonilerinden asker yardımı istemiş, bunun üzerine Avustralya ve Yeni Zelanda devletleri, askerlerini (Anzaklar) İngiltere'nin emrine vermişlerdi.

Diğer taraftan tarih, on binlerce kilometre öteden gelerek: "Halifenizi kurtarmaya gidiyorsunuz" diye kandırılıp Osmanlı askerlerine karşı savaştırılan Cezayirli, Senegalli ve Hintli Müslümanların dramlarına şahit olmuştur.[1]

Jabotinsky Kimdir?

I. Dünya Savaşı'nda gönüllü Yahudi Alayı meydana getirerek Osmanlı Devleti'ne karşı savaşma fikrini ilk ortaya atan şahıs, Rus Yahudisi Wladimir Jabotinsky'dir. Doğu Avrupa ve Rusya'da Yahudi düşmanlığının toplu katliamlara dönüşmesi sebebiyle birçok Siyonist lider gibi o da Musevi olduğunu hatırlamış ve kurtuluşu Theodore Herzl'ın ideolojik fikirlerinde aramaya başlamıştır. O, kısa sürede dünya Siyonist örgütünün en etkileyici hatiplerinden biri olmuş ve faaliyet sahası olarak Rusya'yı seçmişti.

Siyonizm hayali onu 1908'de II. Meşrutiyet sonrası kurulan Siyonist derneğinin propagandacısı olarak İstanbul'a sürüklemiştir. Görünürde bir şirketin yöneticisi, gerçekte ise Siyonizm'in temsilcisi olarak İstanbul'a gelen Dr. Jacobson'un yardımcılığını üstlenmiştir. İstanbul'da kaldığı kısa dönemde özellikle Jön Türkler arasında aktif olarak çalışmış, Türkiye ve Türkleri yakından tanımıştır. 1913'te yazdığı "Irk Üzerine" adlı makalesinde Musevilerin âri ırktan üstün olduğunu ileri sürmüştür. Jabotinsky'nin bu anlayışı, Çanakkale'deki Yahudi alayını hangi hayali ve ırkçı düşünceler üzerine kurduğunu anlak açısından önemlidir.[2]

Siyonistler Şer Güçlere Destek Veriyor

Rusya'da sakin bir hayat yaşayan Wladimir Jabotinsky, Osmanlıların I. Dünya Savaşı›na katılmasıyla birlikte hayalini kurduğu devletin teoriden pratiğe geçirilmesi için Filistin cephesinde Osmanlılara karşı savaşmayı düşünmüş, bu amaçla İstanbul'a gelmiş ve Jön Türklerle temasa geçerek düşüncelerini yaymak üzere İstanbul›da bir gazete satın almıştı.

Filistin'de cephe açmak isteyen Jabotinsky, Aralık 1914'te Mısır'da Gabbari göçmen kampında yine bir Rus Yahudisi olan Joseph Trumpeldor'la tanışmıştı. Trumpeldor, ona:

"Osmanlı'yı yıkmak için Filistin'de savaşmamıza gerek yok. İngilizler ve Ruslar aralarında anlaştılar. Çanakkale Boğazı'ndan ge-

1 *Tarihin Yıkılmaz Kalesi Çanakkale*, Başakşehir Belediyesi, İstanbul 2009, s. 53.

2 Ahmed Fettahoğlu, "Maceracı Jabotinsky", *Tarih ve Düşünce*, sayı 29, İstanbul Haziran 2002, s. 26-27.

çip Osmanlı'yı tarih sahnesinden silecekler. Filistin'e giden yol, Çanakkale'den geçer. Oraya göndereceğimiz bir birlik, Filistin'in kapılarını Yahudilere ardına kadar açar"[3] demişti ki son derece haklıydı.

With the Zionist in Gallipoli adlı kitabın Türkçede yayınlanan kapağı

Siyon Katır Birliğinin Kuruluşu

1915 başlarında Mısır, özellikle de İskenderiye Limanı Rusya idaresinden kaçan ve Osmanlı Hükümeti tarafından Siyonist faaliyetlerinden ötürü Filistin'den çıkarılan Yahudilerin toplanma yeri olması bakımından önem taşıyordu. Bu yüzden 19 Mart'ta İngiliz ordusundan Albay John Henry Patterson, gönüllü Musevi birliklerini eğitmek amacıyla Mısır›a gönderilmiştir. 650'yi aşan gönüllüyü eğitecek olan Patterson 1916'da yazdığı *Siyonistlerle Gelibolu'da* (*With the Zionist in Gallipoli*, Londra 1916) adlı eserinde belirttiğine göre gençliğinden beri Musevi tarihi gelenek ve inançlarını yakından incelemiş, bir başka ifadeyle bu tür görevler için önceden yetiştirilmiş biriydi. Patterson'un Siyonistlerle ilgisi 1915 Çanakkale Savaşı'ndan sonra da sürmüş, üç yıl sonra da onlarla beraber Filistin'e giren askerî birliklerde yer almıştı.

Patterson'un üç hafta gibi kısa bir sürede Gibbori Kampı'nda eğittiği asker, subay ve 750 katırdan oluşan Siyon Alayı, savaş için gerekli teçhizatı da kuşanmış ve yakalarında sarı renkli Davut Yıldızı işlenmiş bir halde İngiliz gemilerine binerek 17 Nisan 1915'te Gelibolu'ya hareket etmiştir.

Jabotinsky'ye göre savaşta yük taşımak onur kırıcı olsa da Filistin hayalinin gerçekleşebilmesi için mecburen buna katlanmak gerekiyordu. Siyon Katır Alayı, Seddülbahir'e ayak basar basmaz asıl görevi müttefik askerlere askerî malzeme ve yemek taşımak olduğu halde, kendisini savaşın içinde bulmuş ve Osmanlı ordusuna kurşun sıkma becerisini de göstermiştir. Açılan ateş sonucu ürken katırlar düşman süvarileri sanılarak Osmanlı askerleri tarafından kurşunla durdurulmuştur. Çanakkale'de 8 Yahudi askeri ve 47 katırını kaybeden Siyon Katır Alayı, her ne kadar Hamilton'ın yazılı takdirine mazhar olup madalyayla taltif edilse de İngilizleri yenilgiden kurtaramamıştır. Albay Patterson'un diliyle "Gelibolu harekâtı, İngilizlerin silâhlarının konuştuğu en büyük yenilgi olarak tarihe geçmiştir." Yenilgiye rağmen Jabotinsky, Siyonizm açısından mutludur. Ona göre *Balfour Bildirisi*, ilânını Çanakkale'deki Siyon Katır Alayı'na borçludur.[4] Bir başka ifadeyle Filistin'in işgalinin temelinde Çanakkale'de Osmanlı askerlerine karşı savaşan Siyon Katır Birliği'nin az da olsa rolü vardır.

Jabotinsky'nin şu ifadesi konuya daha çok netlik kazandırır:

"Eğer biz Siyon Katır Birliği olarak 2 Kasım 1917'de *Balfour Bildirisi* ile Filistin'de yurt edin-

3 Sara Gürbüz Özeren, *Vatanın Kilidi Çanakkale*, Damla Yayınevi, Ankara 2015, s. 92-93.

4 Ahmed Fettahoğlu, "Maceracı Jabotinsky", *Tarih ve Düşünce*, sayı 29, İstanbul Haziran 2002, s. 28.

me hususunda söz aldıksa, buna ulaşan yol Gelibolu'dan geçmiştir."[5]

General Ian Hamilton'ın Yorumları

Yahudilerin Filistin'e yerleşmeleri hususundaki duygularından faydalanmak isteyen İngilizler, gönüllü bir Yahudi birliğinin kurulmasında herhangi bir sakınca görmemişlerdir. İngilizlerin konuya yaklaşımları ilginçtir. Akdeniz Seferî Kuvvetler Başkomutanı General Ian Hamilton'ın hatıratının 7 Nisan 1915 tarihli notlarına bakılırsa, söz konusu birliğin kurulması sonucunda İngilizler çok kârlı çıkabilirlerdi. Hamilton kitabında aynen şunları yazıyordu:

"…Denetimlerimin sonunda Yahudilerden faydalanacağımıza inandım. Gerçi bu birlikler Siyonist Alayları haline getirilmeye çalışılıyorsa da biz Yahudilerden menfaatlerimize uygun olacak şekilde istifade edebilirdik. Şöyle ki, onları kendi çıkarlarımız için istismar edip Yahudi gazetecilerin ve bankerlerin desteklerini alır, böylece Yahudi gazeteciler davamıza renk katar, Yahudi bankerler de kesemize para yağdırırdı."[6]

Her zaman olduğu gibi İngilizlerin ikiyüzlülüğü işte burada yine kendini göstermiştir! İngiliz çıkarları, bu olayda da Yahudileri kullanmaktan çekinmemiştir. Tıpkı daha önce de Ermeni ve Rumları Osmanlı'ya karşı kışkırtıp kullandıkları gibi.

Bütün bu ikiyüzlülüklere rağmen yukarıda da ifade ettiğimiz üzere Çanakkale'de görev alan Siyon Katırcılarına Hamilton tarafından takdirname verilmesi ihmal edilmemiştir. Bu takdirnameler, ilerleyen yıllarda büyük bir ihtimalle İsrail'in kurulmasında güçlü bir Batı desteğine yol açacaktır.

Çanakkale'den Sonra İbre Filistin›e Dönüyor

Jabotinsky, Çanakkale Savaşları›ndaki yenilgiye rağmen davasından vazgeçmemiş, 1917 baharında İngiliz Savaş Bakanı Lord Derby'i ikna ederek yeni hazırlıklara teşebbüs etmiştir. Filistin'de Yahudi Lejyonu oluşturma görevi, Çanakkale'de olduğu gibi yine Albay Patterson'a verilmiştir. Lejyonun çekirdeğini, Çanakkale'deki Siyonist Katır Alayı'nın gönüllüleri meydana getirmiştir. Arap dünyası ve Rusya'dan gelen gönüllülerle takviye edilen lejyonda Jabotinsky, teğmen rütbesiyle Patterson'un kurmay başkanlığını üstlenmiştir. Ekibe Ben Zvi ve Ben Gurion da onbaşı olarak katılmışlardır. Şubat 1918'de Londra'da düzenlenen törenden sonra 5 bin kişilik lejyon, Japon destroyerleriyle İskenderiye'den Filistin'e gönderilmiştir. İngiliz General Edmund Allenby'nin Filistin'i işgalindeki birliklerinde aktif görev alan Yahudi Lejyonu Osmanlı ordusunu doğusundan vurmuştur. Lejyonu sevinç içinde Filistin'de karşılayan Yahudiler "Çanakkale'deki Siyon Katır Alayı oğlumuzdu, bu ise torunumuz" demişlerdi.[7]

İsrail tarafından 14 Nisan 2015'te Siyon Katır Birliği'nin 100. yıldönümü için bastırılan posta pulu

(Sümeyye Bozkurt, *Siyon Katır Birliği*, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Bolu 2020, s. 76)

İngilizler Aralık 1917›de Kudüs›ü işgal edip İngiliz Krallığı›na Noel hediyesi olarak gönderdikten sonra Yahudi Lejyonu da Filistin'in kuzey bölgeleri ile bugünkü Ürdün ve Suriye sınırla-

5 Abdullah Muradoğlu, "Tarihin Aynası: Siyonizmin Veremediği Huzuru Osmanlı Vermişti, Hatırladınız mı?", *Yeni Şafak*, 13 Haziran 2010, s. 9.

6 Ian Hamilton, *Gelibolu Günlüğü*, Çev: Osman Öndeş, Hürriyet Yayınları, İstanbul 1972, s. 62.

7 Ahmet Fettahoğlu, "Maceracı Jabotinsky", T*arih ve Düşünce*, sayı 29, İstanbul Haziran 2002, s. 28; Levent Elpen, "Filistin Topraklarında Yahudi Terör Hareketleri: Eşkiyalıktan Ordu'ya", *Tarih ve Düşünce*, sayı 29, İstanbul Haziran 2002, s. 30-35.

rının kontrol altına alınmasında kullanılmıştır.[8]

Balkan Savaşı'na katılan gönüllü Musevi vatandaşlardan Yako oğlu Mordhay Sirkeci'den hareket etmeden önce

(*Resimli Kitap*, c. VIII, sayı 43, İstanbul 1912, s. 552)

Çanakkale'de Bizimle Beraber Savaşan Yahudiler

Bütün bunlar yanında İstanbul'daki bir takım Osmanlı Yahudi vatandaşları başta Balkan Savaşları olmak üzere Çanakkale Savaşlarında da özellikle geri hizmetlerde Osmanlı saflarında savaşa katılmışlardır. Savaşta ölenler olmuştur. Tabii ki bunları yukarıda ifade ettiğimiz Siyonistlerden ayırt etmek gerekir. Osmanlı'ya sadık kalan, Osmanlı ülkesini seven ve onu kendi vatanı olarak gören Yahudiler bunlardan müstesnadır.

Sonuç

Museviler, Osmanlı topraklarında asırlarca güven ve huzur içinde yaşadılar. Dünyada hiçbir devletin göstermediği hoşgörü, yardım ve desteği Osmanlılardan gördüler. Sosyal ve iktisadî hayatta, dinlerini yaşamada hiçbir sıkıntı çekmediler. Devlet tarafından korundular, halk tarafından hiçbir baskı ve eziyete tabi tutulmadılar. Osmanlı onlar için tam bir sığınma mekânı oldu. Ancak zayıfladığını fark ettikleri andan itibaren Osmanlı'yı arkasından vurmaktan çekinmediler. Yüzyıllarca Musevi dedelerine kol kanat geren Müslümanlara karşı 1915'te Çanakkale'de İngilizlerin emri altında Siyonist Katır Birliği adı altında savaştılar. Rüşvetle, tehditle, şantajla, sahtekârlıkla ele geçiremedikleri Filistin topraklarına İngiltere'nin himayesi altına girerek sahip olmak istediler. Siyon Katır Birliği'yle İsrail Devleti›ne giden yolda askerî başarı göstermekten öte sembolik de olsa bir çaba harcadılar.

Siyonistlerin Osmanlı askerine kurşun sıktıkları tek yer Çanakkale değildi. Özellikle Filistin'de İngilizlere karşı mukaddes toprakları koruma mücadelesi veren Osmanlı askerleri karşılarında Batılı güçleri gördükleri gibi Yahudileri de gördüler. Bu durum bizim için şaşırtıcı değildi. Tarih yeniden tecelli ediyor, Kur'ân-ı Kerim'in haklılığı: *"Ey iman edenler! Yahudileri ve Hıristiyanları yardımcılar edinmeyin. Onlar birbirlerinin yardımcılarıdır…"* (Mâide Suresi, 51. ayet) ifadesiyle tekrar ortaya çıkıyordu.

Benzer olaylar günümüzde de yaşanmıyor mu? Batılı sömürgeciler dini, mezhebi, milleti, bayrağı, rengi, ulusu, devleti fark etmeksizin hepsi bir araya toplanıp İslâm ümmeti aleyhinde adeta yeni "Haçlı İttifakları» kurmuyorlar mı? Dün el ele veren Hıristiyan-Yahudi ortaklığı bugün de aynı şekilde devam ediyor.

Türkiye'de bazı çevrelerin zaman zaman ortaya çıkıp "Türkiye neresi, Gazze neresi? Bizim orada ne işimiz var?" demelerinin arka planında aslında onlara bu sözleri söyleten Batılı sömürgecilerin elleri, kolları, payları var. Paslanmış yüreklere şunu tekrar hatırlatmakta yarar görüyoruz:

Geçmişte yaşanan hadiseler bize geleceğimiz hakkında çokça ipuçları veriyor. Ortadoğu'da huzuru sağlamanın yolu, Siyonistlerin yok alacakları günü beklemekten geçiyor.

Yakındır…

8 Mâhir Rûşen, "Siyon Katırcı Birliği", *Tarih ve Düşünce*, sayı 29, İstanbul Haziran 2002, s. 24-25.

El Hayy (Daima Diri)

Cefai DEMİREL

Okumuş yazmış, beyaz yakalı, isminin başında prof, doç, dr, yazan kendini bilinçli addeden gurupta, ilgili olduğu dalda kusursuz bir yapıyı gören, hassas ölçümleri, yaratılmışlar üzerinde üstün mühendislik özelliklerini gören zatın, bu dünyanın, yaratıkların tesadüfen oluşmayacağını anladıklarında, yapmaları gereken yaratıcı kavramını kabul etmeleridir. Bundan kaçamayacağını anlayan, aklın kabul edebileceği bir teori geliştirmesi lazım gelir. Bu noktada deizm devreye girer. Deizm, bu mükemmel yapının yaratıcı olmadan meydana gelmeyeceğini kabul eder. Fakat kabul etmek, namaz, oruç, zekât, hac gibi İslam'ın yapmamızı istediği mükellefiyetleri getirir. Bunlar nefse ağır gelen sorumluluklardır.

Allah (cc), Hayy ismi şerifince 14 milyar yıl boyunca insanları doğru yola, imana iletmek için 124 bin uyarıcı göndermiş, müdahalede bulunmuştur. Çekilip köşesine istirahat etmemiştir. Kâinatımızı, dünyamızı kendi haline bırakmamıştır. Dünyamızı bizlere bırakmış olsaydı, bizler çoktan dünyanın ve kâinatın sonunu getirmiştik.

Deizm'de, kâinatı yaratıcı yaratmıştır; fakat köşesine çekilmiş, dünya işlerini insanoğluna bırakmıştır. Artık dünyayı dizayn ve yönetim işlerini bizlere bıraktı. Düşüncesi yatar. Tabii ki bu düşünceye inanınca, insanın üzerinden ibadet mükellefiyeti ortadan kalkar.

Yahudi inancında yedi kollu şamdan (Menora) yedi günü sembolize eder, yaratıcı altı günde kâinatı yarattı ve yoruldu, yedinci gün köşesine çekildi, dinlendi. Yahudilikte Cumartesi günü çalışmak haramdır. Rabbimiz gibi bizde dinlenmeliyiz denilmektedir. Rabbimize de, insani vasıf olan yorgunluk atfedilerek, çok yorulduğu, dinlenmeye çekildiği, dünyanın ve kâinatın yönetimini bizlere bıraktığını düşünmektedirler. Burada kendimize sormamız gereken soru: Yaratıcı, kâinatı yarattıktan sonra köşesine çekilip, din-

lenmekte midir? Yoksa Hayy (cc) ismi gereğinde düzenlemelerine, müdahalelerine devam mı etmektedir.

Sorumuzun cevabını yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'den arayacağız:

"Allah kocası hakkında seninle tartışan ve Allaha şikâyette bulunan kadının sözünü işitmiştir. Allah sizin sürdürdüğünüz konuşmayı işitmekte idi. Şüphesiz Allah hakkıyla işitendir. Hakkıyla bilendir" (Mücadele, 1). **"İçinizden kadınlarına zıhar (Sen benim için anam gibisin demek) yapanlar bilsinler ki o kadınlar onların anaları değildir. Onların anaları ancak kendilerini doğuran kadınlardır. Şüphesiz onlar, hoş karşılanmayan ve yalan bir söz söylüyorlar. Şüphesiz Allah çok affedicidir. Çok bağışlayandır"** (Mücadele, 2). Ayetin nüzul sebebi, bir şahsın karısını anası gibi görmesi, kadının da Peygamber Efendimize gelerek mücadele edip, hakkını araması, Peygamber Efendimizin de *"benim yapabileceğim bir şey yok"* demesi üzerine, Mücadele suresinin bu ayetleri nazil olmuştur. Kadının mücadelesini, hakkını aramasından dolayı bu sureye "mücadele" ismi verilmiştir.

"Yüzünü ekşitip başını çevirdi, görme engelli o kişi geldi diye. Ama sen nereden bileceksin, belki o kendini arındıracaktı. Yahut o bir öğüt alacak, bu öğüt kendisine fayda verecekti. Sen ise kendini her bakımdan ihtiyaçsız görenle ilgileniyorsun. Onun arınmamasından sen sorumlu tutulmayacaksın ki" (Abese, 1-7 ayetler). Peygamber Efendimizin (sav) Mekke'nin ileri gelenlerine İslami anlatırken, ama Ümmü Mektum'un (ra) içeri girmesi ve ortamdan habersiz olması dolayısıyla resule soru sorup, sohbetin bölünmesinden dolayı Resulullah'ın (sav) yüzünü ekşitmesi üzerine Allah (cc), resulüne (sav) vahiyle uyarıda bulunmuştur. Sure, ismini yüzünü ekşitme, başını çevirmeyi abes iş manasına gelen abese kelimesinden almaktadır.

"Ey peygamber! Eşlerinin rızasını arayarak, Allahın sana helal kıldığı şeyi niçin sen kendine haram ediyorsun? Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir" (Tahrim, 1). Tahrim, haram kılmak manasına gelmektedir. Allah resulünün kendisine helal olan bir şeyi haram kılması üzerine Allah (cc), resulünü ikaz ederek yaptığının yanlış olduğunu, bu yanlıştan dönmesi gerektiğini, yanlıştan

dönerse kendisini affedeceğini bildirmektedir.

"(Ey peygamber eşleri!) Eğer siz ikiniz Allaha tövbe ederseniz, ne iyi. Çünkü kalpleriniz kaydı. Eğer peygambere karşı birbirinize arka çıkarsanız bilin ki Allah onun yardımcısıdır. Cebrail de, Salih Müslümanlar da, bunlardan sonra melekler de ona arka çıkarlar" (Tahrim, 4). Nüzul sebebi olarak tefsirlerimizde; Allah resulünün Hz. Aişe'ye bir sır verdiği, Hz. Aişe'nin bu sırrı koruyamayıp Resulullah'ın eşi, Hz. Ömer'in kızı Hafsa annemize sırrı anlattığı, Peygamber Efendimize ve diğer eşlerine karşı ittifak kurmaları üzerine bu ayetlerin indiği aktarılmaktadır. Allah (cc), resulün eşlerine yaptıkları yanlıştan dolayı onları azarlamakta, resulüne karşı benzer tertip içine girenlere karşı, "Allah (cc), Cebrail, melekler, salih Müslümanlar onun yanındadır, kimleri karşınıza aldığınıza bir bakın" diyerek, resulüne tertip içine girenlerin akıbetinin hüsranla biteceğini bizlere bildirmektedir.

"Onların bağışlanması için Allaha ister dua et ister isteme; onların affedilmesi için yetmiş kere de dua etsen Allah onları bağışlamayacaktır. Çünkü onlar Allah ve resulünü inkâr etmişlerdir. Allah günaha batmış kimseleri doğru yola iletmez" (Tevbe, 80). **"Ve onların arasında ölen hiç kimsenin namazını kılma, mezarı başında da durma! Çünkü onlar Allah ve resulünü inkâr ettiler ve yoldan sapmış olarak öldüler"** (Tevbe, 84). Abdullah b. Ubey (münafıkların başı) vefat etmiş, mümin oğlu Abdullah, Resulullah'tan (sav) babasını kefenlemek için gömleğini istemiş ve cenaze namazını kıldırmasını rica etmişti. Resulullah da (sav) Abdullah'ın ricasını yerine getirmek için hazırlanıyordu ki, Hz. Ömer'in şiddetli muhalefetiyle karşılaştı. Münafıkların cenaze namazını kılmaması gerektiğini söylüyordu. Tevbe suresi 80 ve 84'üncü ayetler, Hz. Ömer'in görüşünü doğrulamak için indirilmiştir. Resulullah da Abdullah b. Ubey'in cenaze namazını kıldırmaktan vazgeçmiştir.

"Siz kıymet bilmez bir topluluksunuz diye biz de sizi kuran ile uyarmaktan vaz mı geçelim? Sizden önce gelip geçenlere de nice peygamberler gönderdik" (Zuhruf, 5-6). Kâinatın yaşının 14 milyar yıl olduğu tahmin edilmektedir. Kur'an-ı Kerim'de 25 peygamberin ismi geçmektedir. Ayrıca Yunus 44. ve Nahl 36. Fatır 24. ayetlerde her kavme bir peygamber gönderildiği bildirilmektedir.

"And olsun senden önce de peygamberler gönderdik. Onların bir kısmını sana hikâye edip anlattık, bir kısmını anlatmadık" (Mü'min, 78). Ayetten Kur'an'da geçen 25 peygamber ve salih kimse mi? Peygamber mi? olduğu şüpheli 3 kişiden (Üzeyr, Lokman, Zülkarneyn) başka ismi geçmeyen peygamberler olduğunu anlıyoruz. İnsanlık tarihi boyunca 124 bin peygamber gönderildiğini peygamber efendimizin hadisinden anlıyoruz (Müsned, 5/265-266; Hibban, 2/77).

Allah (cc), Hayy ismi şerifince 14 milyar yıl boyunca insanları doğru yola, imana iletmek için 124 bin uyarıcı göndermiş, müdahalede bulunmuştur. Çekilip köşesine istirahat etmemiştir. Kâinatımızı, dünyamızı kendi haline bırakmamıştır. Dünyamızı bizlere bırakmış olsaydı, bizler çoktan dünyanın ve kâinatın sonunu getirmiştik. Dünyada mevcut atom bombası sayısı 12300'dür (Kaynak: ABD Bilim Adamları Federasyonu).

Çinli bir bilim adamı, 400 atom bombasının dünyadaki canlı neslinin sonunu getireceğini söylemektedir. Mevcut atom bombası sayısı, dünyamızı fazlası ile yok edecek güçtedir. Rabbimizin 14 milyar yıl boyunca müdahaleleri olmasaydı, insan ve canlı nesli yeryüzünden çoktan silinmişti.

Sonuç olarak yazımızda, ana fikir olarak Hayy (cc) (canlı, diri, hayat sahibi) ismi şerifince Deizm (dünyayı yaratıp, müdahale etmemek) düşüncesini Kur'an-ı Kerim'den örneklerle, dilimizin döndüğünce anlatmaya çalıştık.

Namaza İman Gerektir!

Sercan AKBAYRAK

Namaz, şehadet kelimesinden sonra farzların en kuvvetlisi ve amellerin en faziletlisidir. Çünkü namaz Allah Teâlâ'ya olan kulluğun bütün yönlerini ve güzelliklerini kapsamaktadır. Onun dindeki yeri, bedendeki başın misali gibidir. Başsız bir vücutta hayat olamayacağı gibi, namazı olmayanın da dini olmaz.

Namaz, kul ile Rab arasında en kuvvetli bağdır. Rab sıfatı olan bir *İlah*'a iman bunu gerektirir. Çünkü namaz, bu sıfata tabidir. Bundan dolayıdır ki Kur'an-ı Kerim, namazdan önce bu sıfatlara nail olan Allah'ı tanıtır ve tevhide çağırır.

Namaz, kul ile Rab arasında en kuvvetli bağdır. Rab sıfatı olan bir İlah'a iman bunu gerektirir. Çünkü namaz, bu sıfata tabidir. Bundan dolayıdır ki Kur'an-ı Kerim, namazdan önce bu sıfatlara nail olan Allah'ı tanıtır ve tevhide çağırır.

Akide; amel ve ibadetten önce gelir. Peygamberler başka şeylere davet etmekten önce Allah'ı; isimlerinde, sıfatlarında ve fiillerinde birlemeye, O'nu tenzih ve takdis etmeye ve doğru şekilde tanımaya davet etmişlerdir. Denebilir ki Kur'an-ı Kerim, bunun için inmiştir.

Namaz, Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem), "la ilahe illallah"tan sonra şart koştuğu ilk ameldir. O, bedeni ibadetlerin başıdır. O, bir Müslümanın yerine getirmesi "zorunlu" olan bir kulluktur. Çünkü Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: *"İslam, şu beş şey üzerine bina edilmiştir: Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah Rasulü olduğuna şahitlik etmek, namazı kılmak, zekâtı vermek, haccetmek ve Ramazan orucunu tutmak"* (Buhari-Müslim).

Namaz, diğer rükünlerin de yardımcısıdır. Kullara rabbin yüceliğini, kulluğun zilletini, sevap ve cezaya eriştiren işleri hatırlatarak, itaat için boyun eğmesini kolaylaştırır.

Namaz, küfürden, günahlardan nefret ettirir. Kulun tüm bedenini nurlandırır. Hatta denebilir ki namaz ehli bir Müslümanın yüzünde nişaneler görülebilir. Namaz ikame edildiğinde tesiri hayata yansır, ihlası artırır.

Şuayb aleyhisselam›ın kavmi, üzerinde bulundukları zulüm ve haksızlığa karşı tevhid ile karşılaştıklarında, Şuayb'daki (aleyhisselam) bu değişimin ve farklılığın kaynağını araştırmaya başladılar. Onun hayatında görüp şahit

oldukları namazdan daha belirgin bir şey bulamadılar. Namazın güzelliği ve uzunluğuna taaccüp ederek dediler ki:**"Ey Şuayb! Babalarımızı taptıklarını (putları) yahut mallarımız hususunda dilediğimizi yapmayı terk etmemizi sana namazın mı emrediyor? Oysa sen yumuşak huylu ve çok akıllısın!"** (Hud, 11/87).

Namaz, İmandır!

Yüce Allah, namazı iman olarak isimlendirmiştir: **"Allah imanlarınızı (yani beyt yanındaki namazlarınızı) zayi edecek değildir"** (Bakara, 2/143).

Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem'de namazı iman cihetinden açıklamıştır: *"Sizlere dört şeyi emrediyor ve dört şeyden yasaklıyorum; sizlere bir olan Allah'a iman etmeyi emrediyorum. Bilir misiniz bir olan Allah'a iman nedir? Allah'tan başka ilah olmadığına, Muhammed'in Allah rasulü olduğuna şahitlik etmek, namazı kılmak, zekâtı vermek, Ramazan orucunu tutmak ve ganimetlerden beşte bir vermektir"* (Buhari ve Müslim).

Yüce Allah, kâfirleri iman ve namaz üzerinden yermiş ve böylece namazın imana has kılındığını da göstermiştir: **"İşte o, (Peygamber'in getirdiğini) doğrulamamış, namaz da kılmamıştı"** (Kıyamet, 75/31).

İnsanlarla ilişkilerimize de *tevhid ve şirk* yön vermelidir. Kardeşliğin ölçüsü tevhide bağlıdır. Şirkin izalesi ve tevhidin varlığı ile birlikte artık zahirde belirmesi gereken İslam ahkâmı da aynı şekilde kardeşliğin belirleyicisidir. Buna binaen diyebiliriz ki -özellikle- Allah Teâlâ'nın en değer verdiği amel olan namaz da kardeşliğimize yön vermesi gereken bir unsur olmalıdır: **"Eğer tevbe eder (yani şirkten dönüp tevhide sarılırlarsa), namazı kılar ve zekâtı verirlerse, onlar sizin din kardeşlerinizdir"** (Tevbe, 9/11).

Yüce Allah, yalnızca tevbe etmeleriyle yani şirkten teberi etmeleriyle hemen kardeşliği belgelemedi. Devamında namaz ve zekâtı da emretti. Bu silsileyi "İşe giriş evrakları" gibi anlayabiliriz. Nasıl ki gerekli evrakları tamamlamadan o iş yerinin bir parçası olunmaz aynı şekilde imanın gerektirdikleri ifa edilmeden de İslam'a aidiyet problemi ortadan kalkmaz. Ahirete imanın en güzide göstergelerinden biri de Allah'a hakkıyla ibadet etmektir. Bir kişide ibadet yoksa -ki bunlar kat'i farzları da barındırır- ahiret noktasında iman noksanlığı yaşıyor demektir. Hatırlanacağı üzere Kuran'da müşriklerin ve kâfirlerin en çok yerilme sebeplerinden biri de ahirete iman noktasında yaşadıkları küfürleridir. Müminler ise ahirete imanlarında övülüp en büyük amel olan namazı ikame etmeleriyle zikredilirler: **"Ahirete inananlar buna da inanırlar ve onlar namazlarını hakkıyla kılmaya devam ederler"** (En'am, 6/92).

Kur'an-ı Kerim'de Namaz!

Namaz, Kur'an-ı Kerim'de en çok zikredilen ibadettir. Bazen sabırla birlikte zikredilir: **"Ey iman edenler! Sabır ve namaz ile yardım isteyin"** (Bakara, 2/153). Bazen zekât ile beraber zikredilir: **"Namazı kılınız, zekâtı veriniz"** (Bakara, 2/53). Bazen de cihad ile beraber zikredilir: **"Ey iman edenler! Rükû edin; secdeye kapanın, Rabbinize ibadet edin, hayır işleyin ki kurtuluşa eresiniz. Allah uğrunda, hakkını vererek cihad edin"** (Hac, 22/77-78).

Allah Teâlâ, namazı diğer farzlarla birlikte andığında namazı hep öne geçirmiştir. Nitekim el-Mü'minun ve el-Mearic surelerinin sonlarında da yalnızca namazın zikredildiğini görmekteyiz. Ayrıca namazın İslam ümmetine Miraç Gecesi semada farz kılınması da onun kıymetini ve ne kadar yüce bir ibadet olduğunu gösterir.

Geçmişten Günümüze Namaz

Allah'ın bütün peygamberleri -Allah'ın salât ve selamı onların ve peygamberimizin üzerine olsun- hep namaza teşvik etmişlerdir. Allah (azze ve celle) İbrahim'in (aleyhisselam) şöyle dua ettiğini bildiriyor: **"Ey Rabbim! Beni ve soyumdan gelecekleri namazı devamlı kılanlardan eyle"** (İbrahim, 14/40). İsmail (aleyhisselam) hakkında da şöyle buyuruyor: **"Halkına namazı ve zekâtı emrederdi; Rabbi nezdinde de hoşnutluk kazanmış bir kimse idi"** (Meryem, 19/55).

Allah Teâlâ, Musa'ya (aleyhisselam) hitaben şöyle buyuruyor: **"Muhakkak ki ben, yalnızca ben Allah'ım. Benden başka ilâh yoktur. Bana kulluk et; beni anmak için namaz kıl"** (Taha, 18/14).

Melekler, Meryem'e (aleyhisselam) şöyle nida etmişlerdir: **"Ey Meryem! Rabbine ibadet et; secdeye kapan, (O'nun huzurunda) eğilenlerle beraber sen de eğil"** (Al-i İmran, 3/43).

İsa (aleyhisselam), noksanlardan münezzeh olan Rabbinin nimetlerini dile getirerek şöyle diyor: **"Nerede olursam olayım, O beni mübarek kıldı; yaşadığım sürece bana namazı ve zekâtı emretti."** (Meryem, 19/31).

Yüce Allah, İsrailoğullarından misak aldığında namaz kılmayı en önemli şart kılmıştır: **"Vaktiyle biz, İsrail oğullarından: Yalnızca Allah'a kulluk edeceksiniz, ana-babaya, yakın akrabaya, yetimlere, yoksullara iyilik edeceksiniz diye söz almış ve 'İnsanlara güzel söz söyleyin, namazı kılın, zekâtı verin' diye de emretmiştik"** (Bakara, 2/83).

Yüce Allah, namazı kat'i bir şekilde emrettiği için O'nun emrine aynı şekilde itaat edilmesi gerekir. Allah Teâlâ, ayetinde şöyle buyuruyor: **"Halbuki onlara ancak, dini yalnız O'na has kılarak ve hanifler olarak Allah'a kulluk etmeleri, namaz kılmaları ve zekât vermeleri emrolunmuştu. Sağlam din de budur"** (Beyyine, 5/98).

Günümüz İnsanı ve Namaz

Çok üzücü bir durumdur ki İslam ümmetinin imtihan olduğu bu ikinci gariplik döneminde insanlar, namaz konusunda gevşek davranmakta, dünya hayatının ebedi olmayan süsüne aldanıp oyun ve eğlenceye kapılarak dünya leşi ve enkazına tüm hırsıyla bağlanmaktadır.

Namazı hafife alan ve bu konuda gevşeklik gösteren İslam'ı hafife almış ve onda gevşeklik göstermiş olur. Kişinin İslam'dan nasibi, namazdan nasibi kadardır. İslam'daki nasibini bilmek isteyen namaza olan rağbetine bakmalıdır.

Ne gariptir ki, namaz kılmak için bazıları meşgul oldukları işi bırakmaya çağrıldıkları zaman yüzlerinde bir hoşnutsuzluk görebilirsiniz. Hatta kimileri şöyle tepki verebilir: *"Namaz için iş nasıl bırakılır, çalışmak da ibadettir."* Bu ise Allah'ın kulları üzerindeki hakkını -haşa- ciddiye almamaktır. Bu çok çirkin bir yaklaşımdır. Şayet bir iş, Allah›ın farz kıldığı bir ibadetten alıkoyuyorsa Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) da buyurduğu üzere helake sürüklenmiştir: *"Altının kulu helak olsun, gümüşün kulu helak olsun."* Başka bir şey nedeniyle bir kimsenin namazı terk etmesi caiz olsaydı; elbette buna insanların en layığı, "mücahitler" olurdu. Onların savaş meşguliyeti, namazın terkine özür kabul edilmemiş ve Allah onlara korku namazını emretmiştir.

Selam ve dua ile…

Görülmeyen Duyguların Sessiz Çığlığı: Yalıtılmışlık

Psk. İmren Şahin BÜYÜKÖZ

Kalabalıklar arasında çoğu zaman kendimizi maddi ya da manevi olarak yalnız hissederiz. Bu yalnızlık hissi, aidiyet kuramama ve boşlukta kalma duygusuyla birleştiğinde kişiyi yalıtımlaşmaya iter. Çocuklar, ergenler ve evli çiftler üzerinde ciddi sorunlar oluşturan bu durumu ve çözüm yollarını dile getirmek istedim. Umuyorum ki faydalı sonuçlar doğurur.

Yalıtılmışlık, bir kişinin yada bir şeyin dış etkenlerle temasının kesilmesi, çevresiyle bağının azalması ya da kopmasıdır. Dışarıdan ayrı tutulma, etkileşiminin sınırlandırılması gibi durumları kapsar.

Yalıtılmışlık duygusu, kişinin fiziksel olarak insanlar içinde olsa bile kendini onlardan kopuk, ayrı ve ulaşılmaz hissetmesidir. Bu kişinin gözle görünür olarak yalnız olmasından daha farklı içsel bir yalnızlık hissidir;

Yalıtılmışlık, bir kişinin yada bir şeyin dış etkenlerle temasının kesilmesi, çevresiyle bağının azalması ya da kopmasıdır. Dışarıdan ayrı tutulma, etkileşiminin sınırlandırılması gibi durumları kapsar.

Yalıtılmışlık duygusu, kişinin fiziksel olarak insanlar içinde olsa bile kendini onlardan kopuk, ayrı ve ulaşılmaz hissetmesidir. Bu kişinin gözle görünür olarak yalnız olmasından daha farklı içsel bir yalnızlık hissidir;

- ❖ Anlaşılmadığını hissetmek
- ❖ Duygularını paylaşsa bile karşıya geçemediğini düşünmek
- ❖ İç dünyasında tek başına kalmış gibi olmak
- ❖ "Buradayım ama ait değilim" hissi

Yalıtılmışlık duygusunda insanlar vardır ama bağ yoktur. Yalıtılmışlık duygusu birden oluşmaz yavaş yavaş oluşur;

- ▪ Uzun süre duygularının görülmemesi
- ▪ Sürekli güçlü olmak zorunda kalmak
- ▪ Yargılanma korkusu
- ▪ Travmatik deneyimler
- ▪ Kişinin kendini açmaktan vazgeçmesi

Yalıtılmışlık duygusu, Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinin 3. basamağı olarak dile getirdiği "temel bağlanma ve görülme" ihtiyacının karşılanmamasıyla ilişkilidir. Yalıtılmışlık, uzun süre karşılanmamış bir ihtiyacın işaretidir.

Yalıtımlaşma, yalnızca psikolojik değil, aynı zamanda sosyolojik sorunları da beraberinde getirir. Yalıtılmışlık duygusu nedeniyle en çok hata yapanlar ne yazık ki gençler ve evli çiftlerdir. Bu sebeple yalıtımlaşmış birey sosyal hayattaki rolünü yerine getiremeyeceği için yalnız psikolojik olarak sorun yaşamakla kalmaz sosyolojik sorunların oluşmasına da sebebiyet verir.

Yalıtımlaşmanın Oluşturduğu Psikolojik Sorunlar:

- ❖ Depresyon
- ❖ Tükenmişlik hissi
- ❖ Öfke kontrol bozukluğu
- ❖ Öz değer düşüklüğü

Yalıtılmışlığın oluşturduğu sosyolojik sorunlar;

- ➢ Aile bağlarının zayıflaması; birlikte ama ayrı olan aile modeli oluşur.
- ➢ Toplumsal güven duygusunun azalması; yakın ilişkide güven kuramayan birey toplumda da mesafeli olur, aidiyet geliştirmekte zorlanır. Bu durum toplumsal çözülmeyi hızlandırır.
- ➢ Dayanışma kültürü zayıflar; sorunları paylaşmamayı öğrenen kimseye yük olmama erdemine sığınır bu durum dayanışmaya engel olur.

Yalıtımlaşma bireyin önce iletişim kuramadığı kişiye, sonra kendisine ve sonra topluma uzak düşmesidir. Bu duyguyu çocuklar, ergenler ve evli çiftler bağlamında ele alacak olursak:

Çocuklarda Yalıtılmışlık Duygusu ve Sonuçları

Çoğunlukla çocuğun duygusal ihtiyaçlarının fark edilmemesi ya da karşılanmamasıyla ortaya çıkar. Çocuk, bakım verenleriyle güvenli bağ kuramadığında veya duygularını ifade ettiğinde yeterince karşılık bulamadığında iç dünyasına çekilir. Böylece çocukta;

- Sürekli suskunluk,
- Aşırı uyumlu ya da aşırı uyumsuz, tepkisel davranışlar,
- Oyun kurmakta zorlanma,
- İçe kapanıklık

Görülmeye başlar. Bu maddelerden herhangi birini gösteren çocuk yalıtılmışlık yaşıyor diyebiliriz. Uzun süre yalıtılmışlık yaşayan çocuk en büyük tepkileri ergenlikte verecek olsa da henüz oluşmakta olan kişiliğinde hasarlar oluşur;

- ➢ Düşük özdeğer algısı, kimse beni görmüyor ve ilgilenmiyor demek ki ben değerli ve önemli değilim. Ben birilerine bir şeyler verdiğim zaman değerli ve önemli olurum. Bu inanç çocuğu hep verici olmaya akranları içerisinde zorbalık görmeye iter.
- ➢ Zamanla duygularını tanımada ve ifade etmede güçlük; çocuk ifade ettiği duyguları görülmemeye başladığında içe çekilir ve artık duygularını ifade etmemeye başlar bu durum zamanla duygularına karşı yabancılaşmasına sebep olur.
- ➢ Sosyal becerilerin zayıflaması, yalıtımlaşan çocuk toplum içerisine girmekte zorlandığı için toplum içinde yapabildiği becerileri körelmeye başlar. Paylaşma, sıra bekleme, çatışma çözme, empati kurma gibi beceriler *deneyimle* öğrenilir.
- ➢ Yalıtılmış bir çocuk bu doğal sosyal "alıştırma alanlarından" mahrum kalır.
- ➢ Öğrenilmeyen beceri körelir.
- ➢ Kaygı ve güvensizlik duygusu; "görülmüyorum" hissi temel güveni zedeler.

Görülmek=Var olmak=Güvende olmak. Kendisini önemsiz hisseden kimse, kimseye yaslanamam inancı geliştirir.

Ergenlerde Yalıtılmışlık Duygusu ve Çö-

züm Yolları

Yalıtılmışlık duygusunun en çetin yaşandığı dönem "ergenlik" dönemidir. Ergen, bu dönemde kimlik kargaşası yaşar. Ailesine benzemek istemediği gibi tamamen kopma cesareti de yoktur. Ergen genç, bu dönemde sürekli şu soruları sorar ben kimim, neye aidim, neyim? Ailesinin doğrularını sorgular ve kendi doğrularını oluşturmaya çalışır. Kendi doğrularını oluşturmaya çalışırken en çok arkadaş guruplarından etkilenir. Sürekli çatışma halindedir, kuralları test eder, otoriteyle çatışır, duygularını saklar, özel alanına girilmesine izin vermez, adalet sorgusu fazlalaşır, kendi bedenini başkalarıyla kıyaslar, beğenilme kaygısı artar, görünüş ve fikirleri üzerinde değer görmeye meyleder, anlam arayışı artar, öğüt değil dinlenmek ister, çözüm değil onaylanmak ister…

Ergenin kimliği bu süreçte genelde kimlik bunalımı aşamasından sonra netleşecektir. Bunalım kısa bir süre içerisinde önemli ve anlamlı görüş açısı değişimleri ve dönüşümleri içeren duygusal ve zihinsel bir stres durumudur. Bakış açısındaki değişiklikler kişilik yapısındaki bazı değişikliklere yol açar. Oluşan bu değişiklik değişime yol açtığı gibi gerilemeye de sebep olabilir. Bazı ergenler, bunalım karşısında yaşadıkları bu zorlanmayı ve aşırı gerilmeyi kaldıramayıp geriler ve bir tür rol karmaşası yaşarlar. Rol karmaşası yaşayan ergen psikososyal konumunu belirlemekte başarılı olamaz, karar verme gereğinin kendisini tehdit ettiğini düşünür, karar verememesi yetersizliğini sürekli arttırır bu durum başkalarından uzaklaşmaya ve yalıtılmışlık duygusunun oluşmasına sebebiyet verir.

Yalıtılmışlık duygusuyla birlikte ergende:

- İçe kapanıp odasına çekilme
- Öfke patlaması
- "Beni anlamıyorsunuz" çıkışları
- Riskli davranışlar (madde, ekran bağımlılığı, kaçış, intihar)
- "Kimseye ihtiyacım yok" savunması

Çözüm yolları nelerdir?

- Ergen, yalıtılmışlık duygusuna bağ (bir yetişkin ile iletişim) kurarak çözüm bulma ihtiyacını bastırması sebebiyle girer. Bu sebeple ilk yapmamız gereken güvenli ve sağlıklı bir iletişim kuracağı bağ geliştirmektir.

Oluşturulan bu bağ ile ergen anlaşıldığını hissetmeye başlayınca açılmaya başlar.

- Bu yetişkin ile ergen düzenli sohbetler, bir kulüp, spor ve sanat faaliyetleri geliştirmelidir ki ergen aidiyet kurmaya başlasın.
- Dijital dünyayı yasaklamak yerine dengede tutmak. Bu ikinci maddede dile getirdiğimiz aidiyet unsurlarıyla dengede tutulur.
- Ergenin yalnız olmadığını, görüldüğünü, bir anlamının ve parçasının olduğunu hissettiren bir ortam oluşturmak ergeni yalıtılmışlık duygusundan koparmanın en etkili çözümü budur.

Çiftlerde Yalıtımlaşmaya Sebep Olan Unsurlar ve Çözüm Yolları

Çiftlerde yalıtımlaşma, *eşlerin aynı evde yaşayıp duygusal olarak birbirlerine temas edememesi halidir.*

"Yan yanayız ama ayrı dünyalardayız." "Anlatacak çok şeyim var ama sana değil." "Konuşsam da beni anlamayacaksın." Bu durum, evliliğin bitmiş olduğu anlamına gelmez ama bağın zayıflaması anlamına gelir.

Evli çiftlerde yalıtımlaşma nasıl oluşur?

1. Duyguların sürekli geçersiz kılınması:

- Büyütüyorsun!
- Yine mi başladın!
- Bunda alınacak ne var?

Zamanla kişi şu mesajı kodlar; "anlattırsam değersizleşiyorum, susmalıyım."

2. İki taraftan birinin değerlerinin küçümseyerek hafife alması:

- O topluluğun içine gittin ne oldu?

- O arkadaşında ne buldun?
- Sana hayatında bizden başkası olmamalı diyorum!

Muhatabına alan açmamak kişiyi yalıtımlaşmaya iter nasıl olsa beni anlamayacak düşüncesi paylaşımı zedeler ve içe kapanmaya neden olur.

3. Çözüm odaklı ama temas yoksunu iletişim:

- Sorun çözülür ama duygu görülmez.
- "Tamam, hallettik" denilir ama bağ onarılmaz.

Evlilik sadece problem çözme yeri değil duygu paylaşımıdır. Duygular paylaşılmıyorsa iletişim kopar. Hiçbir kimse kendisini anlamayacak biri ile çiçek açamaz, anlamanın yolu duygu paylaşımından geçer.

4. Rollerin ilişkiye baskın gelmesi:

- Anne-baba rolü
- Geçim rolü
- Kariyer rolü

Bu durumda çiftler iyi bir ekip olur ama karı koca olamaz.

5. Güvenli alanın kaybolması:

- Söylenilenin aleyhte kullanılması
- Özelin dışarı taşınması/sadakatin kaybolması
- Alay, küçümseme
- Eksiklerin yüze vurulması

Çiftleri birbirinden ayırıp yalıtımlaşmasına sebep olan en büyük etmen "güvenli alanın kaybolmasıdır." Güvenli olanı bulamayan çiftler "susarak" kendilerini korumaya almaya çalışırlar. Bu suskunluk, zamanla yalıtımlaşmaya dönüşür.

6. Dijital kaçışlar:

- Telefon
- Dizi
- Sosyal medya
- Sürekli meşguliyet

Güvenli alanı bulamayan çiftler, dijital ala-

nı kaçış yolu olarak görürler. Zamanla bu alan birbirlerinden daha da uzaklaşmalarına sebep olarak yalıtımlaşmalarına sebep olur. Şayet eşinizle;

- Konuşmalarınız günlük iş ile sınırlıysa,
- Duygusal konulardan kaçınıyorsanız,
- Aynı ortamda farklı dünyalarda yaşıyorsanız,
- Fiziksel yakınlığınız az ve hatta ihtiyaç kadar sınırlıysa,
- "Beni anlamıyor" düşüncesi sık sık zihninizi meşgul ediyorsa,

yalıtımlaşmışsınız demektir.

Yalıtımlaşma, bir evliliğin bitişine sebep olan en büyük etmendir. İnsanlar birbirleriyle sükûnet bulmak için evlenirler, Allah'ın (cc) insanların birbirlerine karşı sevgi beslemelerine sebep olan bağı koyma gayesi de budur:

وَمِنْ اٰيَاتِهٖٓ اَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا لِّتَسْكُنُوْٓا اِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَّوَدَّةً وَّرَحْمَةً ۗ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ

"Kendilerinde sükûnet bulup (huzura kavuşasınız) diye sizin için nefislerinizden eşler yaratması, aranızda sevgi ve merhamet kılması da O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz ki bunda, düşünen bir topluluk için ayetler vardır" (Rum, 21).

Birbirlerinde sükûnet bulmak için evlenen çiftlerin birbirlerinden uzaklaşması o evliliği ıstıraba dönüştürür. İnsanın fıtratında sükûnet bulma arayışı vardır. Azaba dönüşmüş evlilik. Sükûnet bulma arayışı çiftleri yanlış yapmaya, harama uzanmaya itebilir. Öyleyse çiftler arası yalıtım nasıl çözülür biraz da bunu dile getirelim:

a. Muhatabının duygusunu savunmadan dinlemek:

Amaç hiçbir zaman haklı olmak olmamalı ve temas kurmaya çalışılmalıdır. Bu sebeple temas kurabileceğimiz cümleleri tercih etmeliyiz: "Böyle hissetmene sebep olan ne oldu?"

b. Günlük değil, duygusal sohbet:

Bugün nasılsın? Seni zorlayan bir şey oldu mu? Seni mutlu eden bir gelişme veya bir durum oluştu mu?

c. Rol dışı zaman geçirmek:

Birbirinize karşı ebeveyn gibi davranmadan ve ev arkadaşı rolünden çıkarak "hayat arkadaşı/sevgili" bağı ile zaman geçirmek.

Ciflerde; genellikle hanımlar ebeveyn rolünde, beyefendiler ise ev arkadaşı rolünde hareket ederler. Bu da her iki tarafı birbirinden uzaklaştırır. Kadın, eşine karşı annesiymiş gibi davrandığında eşi hanımından uzaklaşmaya başlar; erkek, hanımına karşı ev arkadaşıymış gibi (erkek gibi) davrandığında kadın eşinden uzaklaşmaya başlar.

d. Güvenli dil:

Alaysız, tehditsiz, geçmiş defterleri açmadan iki tarafında birbirini rencide etmediği, iki tarafında birbirini güvende hissettiği alan oluşturmak.

e. Manevi ortak zaman:

Birlikte kitap okumak, birlikte namaz kılmak, birlikte film izlemek gibi.

Evli çiftlerde yalıtımlaşma; birlikte susmayı öğrenmenin bedelidir. Bağ ise yeniden konuşmayı seçtiğimiz anda oluşabilir.

Okuduğunuz için teşekkür ediyorum. Umarım bu yazım bir çok sorunun çözümüne vesile olur, yuvanızı huzur; benim yüreğimi, dualarınızın getirdiği es-selam ve eş-şekür isminin tecellisi kuşatır.

HAKİKAT

Bir yıldızın kaderi dökülür ellerime
Harcanmış hayaller
Görkemine kapıldığım şöhret
İşıkların karanlığında geçen bir hayat
Kocaman bir yalan
Hakikatin üstünde bir sanrı

Bir sahte lezzet dökülür
Kirlenmiş bakiyeden
Gecenin şerleri akarken oluk oluk
İşıltının kehaneti çarpmış bakışlarımı

Zilletin adına eğlence derler
Şatafat ikliminde.
Kirlenmiş onurlar,
Özgürlük naralarıyla kutsanır
Şayet kalmışsa bir damla, ruhundan
Silkinip çekersin mazini
Yahut istikbalini
Yüreğine bulaşan lezzet
Zehir tadında oysaki

Bir büyüydü akla imanım
Ne şapkadan hakikat çıkardım
Ne çıkan tavşana kandım
Kanmadım amma yine aldandım
Oysa kendime sonsuz hayrandım
Hayatı gecede, uykuyu günde
Doğruyu şerde, şerri doğruda

Aradım durdum, her şeyi terste
Sandım ki kâinat tersten bir perde
Baktım ki terslik sade bendeymiş
Ne kusur var gecede
Ne gündüzde sekte
Ölçüsü şaşan benmişim
Her şey yerli yerinde

İlahi senmişsin hakiki gerçek
Gayrısı hükmüne olamaz ölçek
Ruhumun üstüne nurdan perde çek

Taşkın ÖNEL

